

Kamala Harris odrzuca „jałtańskie rozwiązanie” dla Ukrainy »2

Szkolne autobusy a brak snu u dzieci: co mają wspólnego? »7

Jak Kreml poluje na czarownice »10

Smartfony uzależniają. Co robić? »22

W pierwszym dniu wyborów do Sejmu głosowało ponad 44 tys. wyborców



Fot. Marian Paluszkiewicz

We wtorek, 8 października, ruszyło głosowanie przedterminowe w wyborach do Sejmu. Pierwszego dnia wyborów wyborcy wykazali się większą aktywnością niż cztery lata temu. Jak informuje Główna Komisja Wyborcza (GKW), głosowanie przedterminowe potrwa do 10 października do godz. 20. »6

Propozycje polityków dla oświaty na Litwie

»11-13



Kiedy kaloryfery zaczną grzać w mieszkaniach?

»14-15



KURIER
WILEŃSKI

Ukazuje się
od 1 lipca 1953 r.

Birbynių g. 4a,
02121-30 Vilnius,
Lietuvos Respublika,
tel. +370 526 084 44

Redaktor naczelny:
Robert Mickiewicz
(redaktor@kurierwileński.lt)

Zastępcy red. naczelny:
Brigita Lapszewicz
(b.lapszewicz@kurierwileński.lt)
Apolinary Klonowski
(ds.online)
(a.klonowski@kurierwileński.lt)

Dziennikarze:
Honorata Adamowicz,
Aleksander Borowik,
Justyna Giedrojc,
Rajmund Klonowski,
Anna Pieszko,
Antoni Radczenko,
Marian Paluszkiwicz
— fotoreporter.

Dział Promocji:
Andrzej Podworski
— prenumerata
(tel. +370 685 040 84,
kolport@kurierwileński.lt),
Jolanta Balkiewicz — reklama
(tel. +370 260 84 44,
reklama@kurierwileński.lt).

Wydawca: Vš „Kurier Wileński“

Druk: Vš „Vilnijos žodis“

Nakład: 2500 egz.

*Materiałów niezamówionych
redakcja nie zwraca.*

*Redakcja zastrzega sobie pra-
wo do skracania i adiustacji
tekstów.*

*Za treść ogłoszeń redakcja nie
odpowiada.*

*Opinie Czytelników zawarte
w ich listach nie zawsze są
zbieżne z opinią redakcji.*



DZIENNIK NALEŻY DO
EUROPEJSKIEGO
STOWARZYSZENIA GAZET
CODZIENNYCH
MNIJSZOŚCI
NARODOWYCH



Fundacja
POMOC POLAKOM
NA WSCHODZIE
Im. Jana Olszewskiego



Ministerstwo
Spraw Zagranicznych

Projekt finansowany ze środków
Ministerstwa Spraw Zagranicznych w
ramach konkursu pn. „Polonia i Polacy
za Granicą 2023” ogłoszonego przez
Kancelarię Prezesa Rady Ministrów.

Publikacja wyraża jedynie poglądy
autorów i nie może być utożsamiana
z oficjalnym stanowiskiem Kancelarii
Prezesa Rady Ministrów i Fundacji
„Pomoc Polakom na Wschodzie”
im. Jana Olszewskiego.

Harris odrzuca „jałtańskie rozwiązanie”. Rosja przejmując inicjatywę w wojnie informacyjnej

Kamala Harris, wiceprezydent Stanów Zjednoczonych i kandydatka na fotel prezydenta USA, oświadczyła, że nie spotka się z Władimirem Putinem w sprawie zakończenia wojny w Ukrainie bez udziału przedstawicieli Kijowa.

Dla Polaków, których los został po II wojnie światowej przesądzony w Jaltie bez zapraszania ich do stołu negocjacyjnego, to oświadczenie może być szczególnie zrozumiałe.

„Nie spotkam się dwustronnie, bez Ukrainy. Ukraina musi mieć głos w sprawie swojej przyszłości” — stwierdziła Harris w wywiadzie dla tradycyjnego w USA programu „60 Minutes” w CBS. Donald Trump przerwał trwającą od 1968 r. tradycję uczestnictwa obu kandydatów w programie i odmówił rozmów. Z kolei stanowisko Harris jest jasnym sygnałem, że USA nie zaakceptują rozwiązań politycznych wykluczających Ukrainę, nawet jeśli będą one przedstawiane jako próby zakończenia konfliktu.

NACISK NA ROZWIĄZANIE „PO JAŁTAŃSKU”

Słowa Harris przypominają sytuację z czasów II wojny światowej, kiedy podczas konferencji jałtańskiej Polska, niebędąca stroną rozmów, została zmuszona do zaakceptowania ustaleń, które zepchnęły ją pod wpływem ZSRS. Wojska rosyjskie zostały wycofane z Litwy i Polski dopiero w 1993 r.

Oświadczenie Harris padło w momencie, gdy szef MSZ Rosji, Siergiej Ławrow, dla „Newsweeka” mówił o „zakończeniu wojny, nie zawieszeniu”. Rosja intensyfikuje swoje dyplomatyczne naciski na Zachód, aby załatwić sprawę Ukrainy znów „po jałtańsku”.



Wiceprezydentka USA Kamala Harris jest też kandydatką na prezydenta **Fot. EPA-ELTA**

Ławrow dla „Newsweeka” mówił o gotowości Moskwy do polityczno-dyplomatycznego rozwiązania konfliktu, ale warunki stawiane przez Kreml zakładają m.in. uznanie rosyjskiej kontroli nad czterema ukraińskimi obwodami (donieckim, chersońskim, ługańskim i zaporoskim) oraz Krymem.

Rosyjski minister ostrzegł także USA przed kontynuowaniem wsparcia wojskowego dla Ukrainy, sugerując, że pomoc, w tym dostawy pocisków dalekiego zasięgu, może prowadzić do „niebezpiecznych konsekwencji”.

ROSYJSKA DEZINFORMACJA I ELON MUSK

Rosja nie tylko walczy z Ukrainą na polu bitwy, ale również prowadzi intensywną kampanię dezinformacyjną, również przeciwko krajom wspierającym. W tej niestety wygrywa przy ignorancji decydentów Ukrainy i tychże państw. Na Litwie rosyjska

propaganda zbiera żniwa, co szczególnie widoczne było po reportażu Onetu, w którym padły wypowiedzi Polaków na Litwie, obarczające wojną w Ukrainie USA i Polskę. Podobnie jest na wschodzie Ukrainy — media ukraińskie oraz komentatorzy coraz przychylniej patrzą na narrację, że jest to wojna wywołana przez USA i Polskę, wyolbrzymiają problemy na linii Kijów–Warszawa, ignorują wsparcie płynące z Europy.

„ROZWIĄZANIE JAŁTAŃSKIE” CORAZ BARDZIEJ KUSZĄCE

Zakończenie wojny „po jałtańsku” zyskuje coraz większą popularność. To rozwiązanie postulują m.in. Węgry i Słowacja, kraje Unii Europejskiej. Premier Słowacji Robert Fico oceniał, że Ukraina jest skorumpowana i nie może prowadzić obrony, musi więc oddać swoje tereny.

Opr. A.K. na podst. PAP,
BNS, mat.pras., inf. wł.



We wtorek w Wilnie rozpoczął się festiwal filmowy „Nepatogus kinas” („Niezręczne kino”) Fot. Andrius Ufartas, ELTA

Akcja „Zjednoczeni pamięcią 2024”

Społeczny Komitet Opieki nad Starą Rossą (SKOnSR) zaprasza do wzięcia udziału w jesiennych akcjach na rzecz najstarszych nekropolii stolicy Litwy. XVI edycja akcji „Światelko pamięci dla Rossy i Bernardynów”: (do 30.10 do godz. 15:00) – zniszczone szklane przynosimy na recepcję DKP w Wilnie i wpisujemy się na listę darczyńców.

XXV edycja akcji „Jesiennie sprzątanie nekropolii Na Rossie i cmentarza Bernardyńskiego”: (od 14.10 do 30.10 włącznie) – udział zgłaszamy zwracając się do administratorów cmentarzy: telefonujemy do p. Rity (kom: +370 612 50820) lub do p. Nijoli (kom: +370 612 15772) by uzgodnić czas przybycia i odebrać narzędzia do pracy.

„Lekcja historii inaczej”: (20.10 niedziela, o 13:00) – SKOnSR zaprezentuje społeczeństwu odnowione w tym roku pomniki nagrobne. Spotykamy się w pobliżu bramy głów-

nej, prowadzącej na teren Starej Rossy.

Zapalanie zniczy pamięci Na Starej Rossie i cmentarzu Bernardyńskim: (01.11 piątek, od 14:00 h) – zapraszamy wziąć udział w akcji wspólnie z harcerzami, członkami SKOnSR i mieszkańcami miasta, oświetlić miejsca pamięci narodowej.

Kwesta „Pomnikom Rossy”: (01.11 piątek, 02.11 sobota, 03.11 niedziela) – zachęcamy wesprzeć grosikiem osoby kwestujące na różnych cmentarzach Wilna i Wileńszczyzny.

UWAGA! Puszką na kwestowanie można będzie odebrać w gabinecie stomatologicznym (ul. Naugarduko 76) od 16.10 do 30.10 włącznie w godzinach pracy (od godz. 8:00 do godz. 19:00). W razie potrzeby prosimy zwracać się do prezesa SKOnSR Dariusza Żyborta (kom: +370 685 10604).

Sprzątanie wypalonych zniczy: (od 06.11 do 23.11 włącznie) – w sprawie udziału zwracamy się do

administratorów cmentarzy: telefonujemy do p. Nijoli (kom: +370 612 15772) albo p. Rity (kom: +370 612 50820) by uzgodnić czas przybycia.

UWAGA! Uczestnicząc w jesiennych akcjach uczniowie od SKOnSR mogą otrzymać zaświadczenie w sprawie godzin na cele społeczne. Należy wskazać szkołę, imię i nazwisko ucznia, klasę, w której uczeń brał udział, dzień oraz przesłać zdjęcie (dowód):

rossa.wilno@gmail.com
Serdecznie zapraszamy!

P.S. Ci, którzy nie będą mieli okazji wspólnie kwestować na rzecz nekropolii Na Rossie, są zachęcani przyłączyć się do akcji wspierając pieniężnie. Przelew można także dokonać na konto bankowe SKOnSR, a mianowicie:

Na Litwie: Visuomeninė Rasų kapinių draugija
Konto: Swedbank, LT027300010119551065
Kod organizacji
(NIP) 302448884

Imieniny

10 października

Alderyka, Daniela, Dionizego, Eleuterii, Eulampii, Franciszka, Germana, Kalistrata, Leona, Lutomira, Przemysław, Rustyka, Samuela, Tomiła, Zbigniewa

11 października

Aldony, Andronika, Brunona, Dobromiła, Emanuela, Emiliana, Emila, Firmina, Gardomira, Gromisława, Placyda, Zenaidy

Cytat dnia

„Negocjacje trwają. (...) Są już na tym etapie (BNS) powiedziałbym, że blisko końca” – powiedział minister ochrony kraju Laurynas Kasčiūnas odpowiadając na pytanie, ile pocisków kalibru 155 mm wyprodukowanych w fabryce Rheinmetall zamierza kupić Litwa.

Liczba dnia

436 tys. euro z rezerwy państwowej – tyle w środę Gabinet Ministrów przeznaczył na utrzymanie Góry Giedymina.

Mer rejonu wileńskiego spotkał się ze wspólnotą rolników

3 października odbyło się kolejne spotkanie mera Roberta Duchniewicza ze wspólnotą rejonu wileńskiego – tym razem były poruszane istotne kwestie dotyczące miejscowych rolników. „Jestem wdzięczny, że zebraliście się i przyjęliście nasze zaproszenie. Ważne jest, aby prowadzić bezpośredni dialog, rozmawiać o wyzwaniach, wspólnych celach. Nie zawsze wszystko widzimy, dlatego chcemy usłyszeć od Was o istniejących problemach, abyśmy dysponowali aktualnymi informacjami. Wówczas to będzie korzystne i będziemy mogli wykonać swoje prace” – powiedział R. Duchniewicz, podkreślając, że będzie zabiegał, aby takie spotkania odbywały się co najmniej raz w roku.

Podczas spotkania przedstawiono zagadnienia rozszerzenia i odnowienia lokalnych targowisk – planuje się, że w przyszłym roku swoje wrota otworzy odnowiony rynek w Rudominie, który nie tylko stanie się wygodniejszy dla handlowców i gości, ale także będzie zapraszał stałych bywalców na regularnie odbywające się wydarzenia, a w tym roku uruchomiony po rekonstrukcji rynek w Niemenczynie będzie miał 13 miejsc/pawilonów i 4 sklepy o powierzchni 2 m kw. każdy.

Aktualne dla rolników były również kwestie melioracji. W tym roku budżet na te sprawy był większy niż w roku ubiegłym, a Samorząd Rejonu Wileńskiego jako jeden z nielicznych włącza się do melioracji własnymi środkami.



■ W trakcie spotkania przedstawiono i omówiono istotne dla rolników kwestie Fot. vrsa.lt

Omówiono także komunikację – zdaniem przedstawicieli rolników w niektórych miejscach drogi nie są na tyle szerokie, aby mogły przejechać maszyny rolnicze, w innych – porośnięte krzakami i drzewami, co także stwarza zagrożenie zarówno dla mienia ludzi, jak i dla środowiska.

PRZEDSTAWIONO INNOWACJE

Nowością, która czeka w przyszłości, jest karta mieszkańca rejonu wileńskiego, która zapewniaby jej użytkownikom różnorodne zniżki na usługi, towary, wydarzenia itp. Do planowanego programu zapraszani są także rolnicy, którzy mogliby taniej sprzedawać swoje produkty mieszkańcom.

Rozważane jest także pójście za przykładem innych samorządów i dostarczanie do szkół rejonu świeżych produktów od lokalnych rolników, skracając w ten sposób łańcuchy dostaw.

To już trzecie tego typu spotkanie mera w tym roku – w kwietniu omówiono niepokojące kwestie z przedstawicielami dużego biznesu działającego na terenie rejonu wileńskiego i szefami stowarzyszeń zrzeszających litewskie spółki, a w maju odbyło się spotkanie ze społecznością małych i średnich przedsiębiorstw (MŚP).

Samorząd Rejonu Wileńskiego jest samorządem, posiadającym największą liczbę gospodarstw rolnych w całym powiecie wileńskim – łączna powierzchnia gospodarstw rolnych wynosi ponad 16,8 tys. hektarów. ■

W Gimnazjum w Niemieżu powstanie dobudówka

Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego ostatecznie zatwierdziła decyzję dot. wybudowania i wyposażenia nowej dobudówki Gimnazjum im. św. Rafała Kalinowskiego w Niemieżu, której celem jest zwiększenie liczby miejsc kształcenia. Jak poinformował mer rejonu wileńskiego Robert Duchniewicz, Gimnazjum im. św. Rafała Kalinowskiego w Niemieżu nie zaspokaja już potrzeb rosnącego i młodniejącego osiedla oraz jego mieszkańców, a także nie jest w stanie zapewnić niezbędnej liczby miejsc do nauki na terenie gminy Niemież.

„Gmina Niemież jest jedną z najszybciej rozwijających się gmin rejonu wileńskiego. Wzrasta też liczba mieszkańców. Mając to na uwadze, tą decyzją chcemy zwiększyć liczbę miejsc kształcenia dla dzieci, zapewnić mieszkańcom tej gminy dostępne, nowoczesne środowisko edukacyjne i treści edukacyjne” – mówi R. Duchniewicz.

Obecnie w gimnazjum uczy się 647 uczniów, a brakuje ponad 200 miejsc w klasach.

Planowana jest rekonstrukcja budynku, w trakcie której zosta-

nie dołączona dobudówka o powierzchni ok. 3000 m kw. Stworzy ona dodatkowe miejsca dla kształcenia przedszkolnego (3 klasy) i początkowego (12 klas) dla obecnych i nowych uczniów.

Koszt projektu – 4 mln euro. Z tego środki z funduszy Unii Europejskiej – 2 mln euro, budżet państwa – 1,4 mln euro, z budżetu Samorządu Rejonu Wileńskiego – 0,6 mln euro. ■

Stronę przygotowano na podstawie informacji Samorządu Rejonu Wileńskiego

FUNDUSZ OBRONNY

Zebrano 19,7 tys. euro w nieco ponad tydzień

Państwowy Fundusz Obrony, który został uruchomiony w ubiegły wtorek 1 października i na który wszyscy litewscy obywatele, firmy i organizacje mogą przekazywać darowizny online, zebrał 19,7 tys. euro w nieco ponad tydzień — informuje Ministerstwo Ochrony Kraju (KAM). Fundusz został utworzony na mocy ustawy o Funduszu Obronnym, która weszła w życie 1 października i ma na celu zwiększenie finansowania obrony narodowej do 3 proc. produktu krajowego brutto (PKB). Minister ochrony kraju Laurynas Kasčiūnas powiedział w zeszłym tygodniu, że od teraz obywatele i firmy będą mogli łatwiej wspierać obronność, dokonując jednorazowego przelewu na stronie gyrybosfondas.lt lub decydując się na regularne wpłaty. Do tej pory mieszkańcy mogli przekazać 1,2 proc. podatku dochodowego od osób fizycznych (PIT) na rzecz KAM, armii, akademii wojskowej lub muzeum wojskowego.

INWESTYCJE

Light Conversion rozważa rozszerzenie produkcji w Dworczech

Light Conversion, firma produkująca lasery i systemy laserowe, rozważa rozszerzenie swojej produkcji w Dworczech w Wilnie. „Chcemy się przygotować i zobaczyć, jak rozwinie się sytuacja w przyszłym roku. W międzyczasie musimy przejść przez procedury, które potrwają kilka lat. Wtedy zobaczymy, czy rozpocząć budowę, czy nie. Wciąż mamy rezerwy, wciąż możemy rozszerzyć produkcję z istniejącą infrastrukturą, ale musimy być gotowi”, powiedział Romualdas Danielius, akcjonariusz Light Conversion, w wywiadzie dla Verso žinios. Powiedział, że Light Conversion buduje nowy budynek co cztery lata, a obecnie planowany jest czwarty budynek, który stworzyłby około 500 miejsc pracy.

Ponadto, Dworczechy są dogodną lokalizacją dla rozwoju technologii, z kilkoma uniwersytetami w pobliżu. R. Danielius powiedział, że firma poszukuje obecnie osób, które mogą przygotować strategię rozwoju kampusu high-tech w Dworczech i zainwestować w budynek.

KLIMAT

Ostatni wrzesień drugim najcieplejszym w historii



Służby Unii Europejskiej zajmujące się monitorowaniem klimatu poinformowały we wtorek 8 października, że ubiegły miesiąc był drugim najcieplejszym wrześniem w historii, a rok 2024 niemal na pewno będzie najcieplejszym rokiem w historii. Według centrum Copernicus, średnia globalna temperatura w ubiegłym miesiącu była druga po tej z września 2023 r. W ubiegłym miesiącu w wielu częściach świata wystąpiły ekstremalne opady deszczu i niszczycielskie burze — zjawiska, które stają się coraz bardziej intensywne i częstsze, ponieważ zmiany klimatu zwiększają globalne temperatury. Ciepłe powietrze może prowadzić do większego parowania, a ocieplające się oceany również prowadzą do większego parowania. Prowadzi to do bardziej intensywnych opadów deszczu. We wrześniu huragan Helene zdevastował południowo-wschodnie Stany Zjednoczone, tajfun Krathon uderzył w Tajwan, a sztorm Boris spowodował klęski żywiołowe w Europie Środkowej.

GOSPODARKA

Litwa odnotowała najniższą roczną stopę inflacji w krajach bałtyckich

W ciągu miesiąca stopa inflacji spadła na Litwie i w Estonii, a wzrosła na Łotwie. Na Litwie roczna inflacja spadła z 0,7 proc. w sierpniu do 0,5 proc. we wrześniu, w Estonii z 3,2 proc. do 3,0 proc. a na Łotwie przyspieszyła z 0,7 proc. do 1,4 proc. Konsumpcja na Litwie i Łotwie stała się droższa w ciągu miesiąca, podczas gdy w Estonii stała się tańsza. Wskaźniki cen konsumpcyjnych na Litwie i Łotwie wzrosły we wrześniu o 0,3 proc. w porównaniu do sierpnia, podczas gdy w Estonii spadły o tę samą wartość.

PRAWORZĄDNOŚĆ

26 tys. nakazów aresztowania w związku z przemocą domową

Od czasu wprowadzenia naku ochronny przed przemocą w lipcu ubiegłego roku, do 30 września tego roku na policji zarejestrowano prawie 68 tys. zgłoszeń dotyczących przemocy domowej, a po przeprowadzeniu oceny ryzyka wydano ponad 26 tys. nakazów aresztowania. Jak poinformowało we wtorek Ministerstwo Opieki Socjalnej i Pracy (SADM), finansowane przez państwo Specjalistyczne Centra Kompleksowej Pomocy (SKPC) i ich specjaliści udzielili w tym okresie pomocy ponad 33 tys. osobom. Litewska reforma dotycząca przemocy domowej doprowadziła do stworzenia systemu, dzięki wspólnym wysiłkom różnych instytucji, który znacznie zmniejsza tolerancję dla przemocy domowej i pomaga chronić osoby uwięzione w przemoc — czytamy w raporcie. Ekspert ministerstwa wzywa osoby doświadczające przemocy domowej, aby nie cierpiały, zaufały władzom i szukały pomocy.

Str. opr. Alicja Klonowska na podst. BNS, mat. pras., inf. wł.; Fot. EPA-ELTA
alicja.klonowska@kurierwilenski.lt

W pierwszym dniu wyborów do Sejmu głosowało ponad 44 tys. wyborców

Oddać głos na wybraną partię i kandydatów można będzie też w głównym dniu wyborów do Sejmu — w niedzielę, 13 października. Według wstępnych danych Głównej Komisji Wyborczej w pierwszym dniu głosowania przedterminowego swoją wolę wyraziło ponad 44 tys. osób, czyli prawie 1,9 proc. wyborców.

W 2020 r. było ich 12 tys. 980, czyli 0,54 proc. elektoratu. Jednak wtedy, ze względu na pandemię COVID-19, czas głosowania przedterminowego został wydłużony do czterech dni i trwał od poniedziałku do czwartku.

GDZIE WYBORCY BYLI NAJBARDZIEJ AKTYWNI?

W tym roku głosowanie przedterminowe jest możliwe przez trzy dni — od wtorku do czwartku. Odbывается ono w specjalnie przygotowanych lokalach samorządowych.

Z danych GKW wynika, że najliczniej głosowali wyborcy w Samorządzie Miasta Wilna, na placu Łukiskim i na placu w pobliżu wileńskiego Domu Prasy oraz w lokalach wyborczych na terenach samorządów miejskich Kowna i Kłajpedy.

W pierwszym dniu głosowania przedterminowego najaktywniej głosowali wyborcy okręgów wileńskich: Starówki-Zwierzynca, Antokola, Żyrmun, Szeszkinis-Snispiszek, Werek.

W wyborach do Sejmu aktywnie uczestniczyli również obywatele mieszkający w dzielnicach Żaliakalnis i Kalniečiai w Kownie. Frekwencja we wszystkich tych okręgach wyborczych przekroczyła już 2 proc. liczby wyborców w tych okręgach.

Z danych GKW wynika, że wystarczająco aktywnie głosują wyborcy okręgów Sėlos vakarinės, Mėguvos, Marijampolės, Utenos, Jotvingių, Kaišiadorių-Elektrėnų i Dzūkijos.

Niezbýt aktywni na razie byli wyborcy z okręgów Garliavos, południowego Wilna, Czerwonego Dworu, Marių, Niemenczyna, Soleczniki-Wilno. Frekwencja wy-



Pierwszego dnia wyborów wyborcy wykazali się większą aktywnością niż cztery lata temu **Fot. Marian Paluszkievicz**

borcza w tych okręgach wyborczych wyniosła do 1 proc.

Podczas głosowania przedterminowego wyborcy mogą wyrazić swoją wolę w dowolnym lokalu wyborczym we wszystkich 60 samorządach Litwy, niezależnie od tego, gdzie mają zadeklarowane swoje miejsce zamieszkania.

W NIEDZIELĘ GŁOSOWANIE TYLKO W SWOIM OKRĘGU WYBORCZYM

W głównym dniu wyborów do Sejmu — 13 października — głosowanie będzie możliwe tylko w lokalach wyborczych w swoim okręgu wyborczym.

Na Litwie wybieranych jest 141 parlamentarzystów — 71 w okręgach jednomandatowych i 70 w okręgach wielomandatowych.

O miejsce w parlamencie w okręgach wielomandatowych powalczą 15 list kandydatów — 14 partii politycznych i jedna lista koalicyjna.

W wyborach biorą udział Związek Demokratyczny „W imię Litwy”, Par-

tia Wolności, Ruch Liberalny, Akcja Wyborcza Polaków na Litwie – Związek Chrześcijańskich Rodzin, Litewska Partia Ludowa, Litewska Partia Regionów, Litewska Partia Socjaldemokratyczna, Litewski Związek Chłopów i Zielonych, Litewska Partia Zielonych, Stowarzyszenie Narodowe, Partia „Wolność i Sprawiedliwość”, partia polityczna „Nemuno Aušra”, „Koalicja Pokojowa” (Partia Pracy, Litewska Partia Chrześcijańskiej Demokracji, Partia Žemaičiai), Związek Narodu i Sprawiedliwości (centryści, narodowcy), Związek Ojczyzny-Chrześcijańscy Demokraci Litwy.

W okręgach jednomandatowych o mandat posła na Sejm ubiega się 700 polityków.

W wyborach do Sejmu kandyduje łącznie 1 740 polityków.

Do głosowania jest uprawnionych łącznie 2 375 800 obywateli Litwy.

GKW przypomina, że idąc oddać głos, należy zabrać ze sobą jedynie dokument tożsamości. ■

Opr. Anna Pieszeko,
na podst. vrk.lt

Szkolne autobusy a brak snu u dzieci: co tu wspólnego i jak rozwiązać problem?

Honorata Adamowicz

O tym problemie ostatnio głośno było w Birżach. Postanowiliśmy zapisać władze rejonu wileńskiego, czy ten problem dotyczy także uczniów z danego rejonu.

CZAS POCZĄTKU LEKCJI USTALANY INDYWIDUALNIE

— W szkołach rejonu wileńskiego problem zbyt wczesnego przywożenia dzieci do szkół nie jest zjawiskiem powszechnym. Oczywiście każda szkoła ma swoją specyfikę, w związku z czym, jeśli w jakiejś placówce pojawiają się prośby o dostosowanie godzin zajęć do potrzeb uczniów, są one rozpatrywane indywidualnie w porozumieniu z administracją i rodzicami — mówi nam Jolanta Gulbinowicz, kierowniczka Wydziału Stosunków Publicznych i Międzynarodowych Samorządu Rejonu Wileńskiego.

Czas rozpoczęcia lekcji w szkołach rejonu wileńskiego ustalany jest indywidualnie przez każdą placówkę, a decyzje w tej sprawie podejmuje rada szkoły, uwzględniając potrzeby społeczności szkolnej. Administracja placówek oświatowych stara się tak organizować rozkłady zajęć oraz transportu szkolnego, aby zapewnić uczniom jak najbardziej komfortowe warunki oraz efektywne wykorzystanie czasu przed lekcjami.

KAŻDA SZKOŁA W REJONIE DYSPONUJE AUTOBUSEM

— W przypadku uczniów, którzy przyjeżdżają wcześniej, szkoły organizują dodatkowe zajęcia, takie jak konsultacje, zajęcia wyrównawcze czy kółka zainteresowań, aby czas ten został optymalnie wykorzystany. Warto również podkreślić, że każda szkoła w rejonie wileńskim dysponuje szkolnym autobusem, który przewozi dzieci mieszkające co najmniej trzy kilome-

Mieszkańcy niektórych rejonów proszą władze szkolne o późniejsze rozpoczynanie zajęć szkolnych. Mówią, że autobusy szkolne przyjeżdżają po uczniów bardzo wcześnie i z tego powodu dzieciom brakuje snu.

try od szkoły. 14 szkół ma do dyspozycji więcej niż jeden autobus, co pozwala na sprawną organizację transportu — podkreśla Jolanta Gulbinowicz.

Ministerstwo Oświaty, Nauki i Sportu poinformowało nas, że od 2022 r. resort nie kupuje już szkolnych autobusów, ale co roku przydziela pieniądze samorządom na ich zakup. Autobusy są kupowane przez same samorządy lub przez szkoły.

— Program żółtych autobusów szkolnych rozpoczął się w 2000 r. W latach 2000–2022 ministerstwo zakupiło i przekazało 1 232 żółte autobusy. 1 166 przekazano szkołom miejskim, a pozostałe szkołom miastowym. W rezultacie nie mamy danych na temat tego, ile autobusów szkolnych jest obecnie używanych przez samorządy — poinformowano nas w ministerstwie.

Autobusy szkolne są wykorzystywane do transportu uczniów do i ze szkoły, na olimpiady, konkursy regionalne i inne wydarzenia związane z życiem szkolnym, a także do udziału nauczycieli w wydarzeniach związanych z doskonaleniem zawodowym.

PROBLEM MOŻNA ROZWIĄZAĆ JEDYNNIE NA SZCZEBLU LOKALNYM

— Jeżeli są problemy w niektórych miejscowościach, że autobusy szkolne przyjeżdżają po uczniów bardzo wcześnie, a dzieciom brakuje snu, to można to rozwiązać jedynie na szczeblu lokalnym, na poziomie władz miejskich lub szkolnych, współpracując ze szkołami i rodzicami w celu znalezienia najlepszego rozwiązania dla wszystkich. Może istnieć możliwość spóźnienia się do szkoły, być może niektóre dzieci mogą być przewożone przez rodziców lub sąsiadów, być może istnieją inne rozwiązania — proponują przedstawiciele Ministerstwa Oświaty, Nauki i Sportu.

W tym roku rząd przeznaczył 2,8 mln euro na zakup szkolnych autobusów. Pieniądze zostały przydzielone 41 samorządom zgodnie z zatwierdzonymi kryteriami, które obecnie ogłaszają przetargi na autobusy. ■

TVP
WILNO



W tym roku rząd przeznaczył 2,8 mln euro na zakup szkolnych autobusów
Fot. Marian Paluszkiewicz

(Nie) wiem, że jestem chory, ponieważ (nie) pamiętam

Według Światowej Organizacji Zdrowia do 2023 roku demencja zostanie zdiagnozowana u prawie 55 milionów osób. Najczęściej występuje u osób w wieku 65 lat i starszych, ale zdarzają się również przypadki u młodszych ludzi w wieku 40-50 lat.

TWÓRZMY
zdrowotnie korzystne
NAWYKI!

Dr Arūnas Vaitkevičius, adiunkt na Wydziale Neurologii i Neurochirurgii Uniwersytetu Wileńskiego, neurolog w Szpitalu Uniwersyteckim Santaros w Wilnie, opowiada o przyczynach demencji, jej wczesnych oznakach oraz o tym, jak można pomóc bliskiej osobie lub samemu sobie.

PIERWSZE SYGNAŁY

Według neurologa demencja to zespół obejmujący choroby o podobnych objawach upośledzenia funkcji poznawczych, które są spowodowane zmianami w mózgu: „Choroba Alzheimer’a jest najczęstsza. Inne choroby są znacznie rzadsze, takie jak te spowodowane innymi zmianami zwyrodnieniowymi w mózgu. Ponadto objawy demencji mogą wystąpić po udarze lub zakaźnej chorobie mózgu lub po ciężkim urazie mózgu”.

Wczesne objawy demencji nie są łatwe do wykrycia, ponieważ mogą rozwijać się powoli i wydawać się całkowicie normalną częścią starzenia się. Warto jednak zwrócić na nie uwagę, jeśli my sami lub ktoś z naszych bliskich ma problemy z zapamiętywaniem ostatnich wydarzeń i odkładaniem rzeczy na ich zwykłe miejsce, trudności ze spójnym mówieniem, znajdowaniem właściwych



Wczesne oznaki demencji nie są łatwe do zauważenia, ponieważ mogą rozwijać się powoli i wyglądać jak zupełnie normalna część starzenia się. Fot. pexels.com

słów lub śledzeniem rozmowy, trudności z orientacją w otoczeniu i podejmowaniem logicznych decyzji lub trudności z codziennymi zadaniami, takimi jak wykonywanie prac domowych lub płacenie podatków.

Dr Vaitkevičius podkreśla, że jeśli dana osoba zaczyna skarżyć się, że coraz częściej doświadcza zaników pamięci lub problemów z orientacją, to warto zwrócić na to uwagę.

„Ważne jest, aby zdać sobie sprawę, że elementarne zapominanie, kiedy od czasu do czasu zapominamy słowa, daty lub imienia, nie jest objawem choroby i może wystąpić w każdym wieku. Dopiero gdy pogorszenie pamięci lub orientacji lub inne zaburzenia poznawcze zaczynają znacząco wpływać na codzienne czynności i jakość życia danej osoby,

można podejrzewać demencję” — mówi neurolog.

Ważne jest również, aby zauważyć zmiany nastroju, osobowości lub zachowania, na przykład, gdy osoba staje się agresywna, aspołeczna lub zachowuje się w sposób niezgodny z ogólnie przyjętymi zasadami grzeczności i normami społecznymi.

CZY MOŻNA TEGO UNIKNĄĆ?

Demencja występuje najczęściej u osób w wieku 65 lat i starszych, a jej przyczyny są zróżnicowane.

„Niektóre przyczyny można wyraźnie zidentyfikować, takie jak uraz, infekcja lub zapalenie mózgu (encefalit), a także niektóre zaburzenia metaboliczne (niewydolność nerek lub wątroby).

9.>>

8.>>

Jednak w większości przypadków nie ma wyraźnej przyczyny, a demencje są klasyfikowane jako spontaniczne choroby neurodegeneracyjne, takie jak zdecydowana większość przypadków choroby Alzheimera. Niektóre z nich są genetyczne i dziedziczne” — wyjaśnia lekarz.

Ważne jest, aby pamiętać o czynnikach ryzyka, które przyczyniają się do wystąpienia demencji. Są to: spożywanie alkoholu, palenie tytoniu, otyłość, wysokie ciśnienie krwi lub cukrzyca oraz wysoki poziom cholesterolu, które są również czynnikami ryzyka chorób sercowo-naczyniowych.

Vaitkevičius podkreśla, że rosnąca liczba badań pokazuje, że możliwe jest opóźnienie demencji poprzez prowadzenie zdrowego trybu życia, regularną aktywność fizyczną, zdrową i zbilansowaną dietę oraz obniżenie poziomu cholesterolu.

Ponadto bardzo ważne jest zapewnienie prawidłowego słuchu i wzroku, ponieważ determinuje to zdolność danej osoby do odbierania i analizowania informacji z otoczenia: „Kiedy słuch lub wzrok jest osłabiony, osoba otrzymuje mniej bodźców z otoczenia, komunikacja z bliskimi jest utrudniona, stopniowo wycofuje się ze społeczności i otrzymuje mniej informacji, co spowalnia aktywność mózgu”.

LECZENIE JEST OBJAWOWE

Inne schorzenia, takie jak depresja, niewłaściwe leki, alkoholizm, zaburzenia równowagi hormonalnej lub niedobory witamin mogą powodować objawy podobne do demencji. Te schorzenia można leczyć i zaleca się skontaktowanie się z lekarzem rodzinnym, a w razie potrzeby z innym kompetentnym specjalistą, który może postawić dokładną diagnozę i zapewnić odpowiednią pomoc.

„Im wcześniejsza diagnoza demencji, tym skuteczniejsze leczenie. Jak dotąd, na Litwie i w UE, mamy tylko leczenie objawowe lekami, które łagodzą objawy, ale

nie odwracają postępu choroby, ale nauka rozwija się i w ostatnich latach zdobyliśmy już coraz więcej wiedzy na temat nowych metod leczenia” — mówi dr Vaitkevičius.

Odpowiedni lek jest wybierany i przypisywany przez neurologa. Często potrzebna jest również pomoc psychiatry w przypadku objawów lęku lub depresji. Zalecane są również niemedyczne metody leczenia, takie jak ćwiczenia pamięci i orientacji, terapia sztuką, zwierzętami lub muzyką.

CZUJNOŚĆ RODZINY

Członkowie rodziny najprawdopodobniej zauważą pierwsze objawy demencji. Najważniejszą rzeczą jest zwracanie uwagi na zmiany w zachowaniu krewnego i częstotliwość występowania objawów demencji. W przypadku jakichkolwiek podejrzeń zaleca się najpierw skonsultować się z lekarzem rodzinnym lub innym kompetentnym specjalistą i lepiej nie mówić nic ukochanej osobie, aby nie przstraszyła się i nie wycofała. Podczas konsultacji lekarz wyjaśni, jak postępować, na jakie sygnały zwracać uwagę oraz jakie wykonać testy pamięci i inne.

Jeśli u członka rodziny zdiagnozowano już demencję, opieka nad nim zależy od stadium choroby. Na wczesnych etapach należy wspierać niezależność pacjenta i przypominać mu o codziennych zadaniach.

Wraz z postępem choroby zaangażowanie członków rodziny wzrasta. Najważniejszą rzeczą jest zapewnienie komfortowego i bezpiecznego środowiska, monitorowanie, które zadania w życiu codziennym pacjent może wykonać samodzielnie, a gdzie potrzebuje pomocy.

JAK ŻYĆ Z DEMENCJĄ?

Jeśli zdiagnozowano demencję u nas, pierwszą rzeczą, którą należy zrobić, jest zacząć zdrowiej się odżywiać, porzucić złe nawyki i regularnie ćwiczyć. Aktywność fizyczna nie musi być duża, ale ważne jest, aby regularnie się ruszać, na przykład poprzez codzienne spacerowanie lub pracę w ogrodzie.

Według neurologa demencja to zespół obejmujący choroby o podobnych objawach upośledzenia funkcji poznawczych, które są spowodowane zmianami w mózgu: „Choroba Alzheimera jest najczęstsza. Inne choroby są znacznie rzadsze, takie jak te spowodowane innymi zmianami zwyrodnieniowymi w mózgu. Ponadto objawy demencji mogą wystąpić po udarze lub zakaźnej chorobie mózgu lub po ciężkim urazie mózgu”.

Ważne jest również, aby pamiętać o stymulowaniu funkcji poznawczych i pamięci za pomocą ćwiczeń trenujących mózg, takich jak łamigłówki i krzyżówki.

Tygodniowy planer pomoże nam trzymać się rutyny, a pudełko na tabletki pomoże przyjmować leki na czas. Warto trzymać listę przydatnych numerów w pobliżu telefonu, aby można było szybko skontaktować się z bliską osobą lub poprosić o pomoc w nagłych wypadkach.

Nowe zadania mogą być trudne dla pacjenta, dlatego warto się nie spieszyć, podzielić je na etapy, robić częste przerwy i pozwolić sobie na odpoczynek.

Specjaliści radzą pacjentom, aby pozostali aktywni społecznie, starali się jak najwięcej kontaktować z bliskimi i nie wstydzili się swojej choroby ani o niej rozmawiać.

Wsparcie i zachęta są niezbędne dla osób z demencją i rodzin, które się nimi opiekują, i zaleca się uczestnictwo w zajęciach grupowych, grupach wsparcia również i szkoleniach.

Zam. 2823

Projekt „Twórzmy korzystne dla zdrowia nawyki” jest wspierany finansowo ze środków Państwowego Funduszu Wzmacniania Zdrowia Społecznego, którym zarządza Ministerstwo Ochrony Zdrowia



Kreml poluje na czarownice, a Litwa...

Aleksander Borowik

Teraz i w rozległej Rosji — i to już dorośli — będą straszni tym zaklinaniem. Otóż parlament tamtejszy w pocie czoła pracuje nad projektem ustawy, który zakaze reklamowania „usług magicznych”. Osoby zajmujące się wróżbiarstwem, numerologią czy wrózeniem z kart miałyby być traktowane na równi z... terrorystami!

PUTIN TEŻ WRÓŻY...

Z projektu parlamentarnego wynika, że praktyki okultystyczne będą utożsamiane z działalnością ekstremistyczną i terrorystyczną. A tymczasem „kontakty z wróżbitami, szamanami i osobami, które widzą i czują więcej” są bardzo popularne. Nieoficjalnie mówi się, że z ich usług korzysta m.in. gospodarz Kremla Władimir Putin. Jednym z jego „konsultantów” jest podobno „naczelný szaman Rosji” Kara-Ool Dopczun-Ool.

Aż 25 proc. Rosjan wierzy, że są osoby, które mają dodatkowe „moce”, a ok. 40 proc. rodaków Putina korzystało z ich usług choć raz w życiu. Szacuje się, że w Rosji działa ponad 30 tys. wróżbitów.

WRÓŻBITA JAK TERRORYSTA!

W Rosji zaczynają na każdym kroku widzieć ekstremistów i terrorystów, którzy czyhają na niczego nieświadomych obywateli. A skoro władza już raz wypatrzy jakiegoś wroga, to starym, sprawdzonym we wczesnych latach ZSRR sposobem, musi go unieszkodliwić.

I teraz przyszedł czas na kolejną grupę Rosjan, która stanowić ma zagrożenie dla mieszkańców, zaś wybór padł na wszelkiej maści wróżki, jasnowidzów i wizjonerów.

Na początek władza chciała jedynie zakazać możliwości reklamowania tego typu usług w mediach, ale ostatecznie postanowiono posunąć się o krok dalej. Ich działalność, w trakcie której mają rzucać uroki i zaklęcia, uznana ma być za szkodliwą i podlegać nawet karze.

Pamiętacie tę dziecięcą rymowaną, którą nasze babcie straszyły niegrzecznych dzieci: „Czary mary diabeł stary, wszystko to jest nie do wiary...”?



Kontakty z „wróżbitami, szamanami i osobami, które widzą i czują więcej” są w Rosji bardzo popularne Fot. Pixabay.com

ZYSKOWNA GAŁĄŻ GOSPODARKI

Z badań wynika, że nawet 60 proc. Rosjan miało kiedyś w życiu kontakt z wróżką bądź jasnowidzem, a wielkość tego ezoterycznego sektora gospodarki szacowana jest na 2 biliony rubli. Magia jest też najszybciej, zaraz po zbrojeniach, rozwijającym się sektorem gospodarki, a tylko w jednym 2023 r. zyski tej branży wzrosły o 20 proc.

W samej Moskwie działalność prowadzi 4,4 tys. wróżbitów, tarocistów i wrózek, a w Rosji ma ich być ponad 30 tys. Wśród nich królują oszuści, zaś z czołówek rosyjskich gazet nie schodzą informacje o kolejnych wyłudzeniach, jak choćby jedno z głośniejszych, kiedy to grupa mieszkańców Petersburga przekazała dwóm wróżkom kwotę o równowartości 300 tys. euro za zabezpieczenie ich specjalną kopułą ochronną przed oszustami!

PAKSAS OWIJAŁ SIĘ... PAPIEREM TOALETOWYM!

Któż z nas nie pamięta popularnego w narodzie Rolandasa Pak-

sasa? Był pierwszym europejskim prezydentem usuniętym z urzędu w trybie impeachmentu.

Otóż miał on taką doradczynię z Gruzji, która go wszelkimi zaklęciami — w drodze do dalszych, domniemanych wielkich osiągnięć, prowadziła. I to ona radziła używać papieru toaletowego nie tylko do d..., ale i do drogi sukcesów!

BAŁ SIĘ O DUSZĘ JAK DZIKUS...

Wpływ zabobonów był widoczny nawet w pozowaniu do zdjęć. Kiedyś na lotnisku w Kiwiszkach, przy okazji reportażu o konkursie dla czytelników naszego dziennika, miałem wątpliwą przyjemność dokonania pierwszego w życiu skoku ze spadochronem...

Miałem też okazję zrobić wywiad z prezydentem Paksasem, który latał w obłokach, by nie wyjść z wprawy z politycznych piruetów.

I co ciekawe — do zdjęcia pozował ze wzrokiem skierowanym w bok. Jak te dzikusy, w strachu, że im skradnie się duszę... ■

Propozycje polityków dla oświaty: wyższe wynagrodzenia, korekta reform

W okresie poprzedzającym wybory do Sejmu niektóre partie polityczne obiecują naprawę reform oświatowych zainicjowanych przez poprzedni rząd.

Agencja BNS zaprezentowała propozycje partii i ugrupowań politycznych, które w sondażach przekraczają 5 proc. próg wyborczy wymagany do wejścia do litewskiego Sejmu oraz deklarują chęć podjęcia się reformy edukacji.

— Byłoby naiwnością spodziewać się, że przyjdzie jakieś ugrupowanie polityczne i jak za dotknięciem czarodziejskiej różdżki naprawi sytuację — ocenia w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” Andrius Navickas, przewodniczący Litewskiego Związku Zawodowego Pracowników Oświaty.

ZWIĄZEK DEMOKRATÓW „WIMIE LITWY”

Ambicją demokratów dla Litwy jest elastyczność systemu edukacji oraz różnorodność świadczonych usług i ich powszechna dostępność. Przewidziane jest również wynagrodzenie adekwatne do pełnionych funkcji przez nauczycieli, specjalistów ds. wsparcia edukacji, wykładowców, badaczy naukowców, kierowników.

Planowane działania: zaprzestanie zamykania szkół z uwzględnieniem kalkulacji ekonomicznych, tworzenie nowych modeli szkół odpowiadających na wyzwania XXI w., zmniejszenie liczby uczniów w klasach.

Rekompensata kosztów biurowych nauczycieli i specjalistów ds. wsparcia edukacji, pomoc w realizacji edukacji włączającej, ograniczenie biurokracji. Wzmacnianie powiązań między różnymi częściami systemu edukacji.

PARTIA WOLNOŚCI

W edukacji trzeba przede wszystkim skończyć z narastającym obecnie chaosem, naprawić popełnione błędy i w pełni zrealizować cele określone w Narodowym Porozumieniu ws. Edukacji między partiami politycznymi. Musimy zapewnić



Jednorazowe zamachnięcie różdżką i zwiększenie finansowania nie załatwi natychmiastowego pojawienia się nauczycieli — wskazuje Andrius Navickas

wzrost wynagrodzeń nauczycieli do 130 proc. średniego wynagrodzenia krajowego. Zagwarantować, że we wszystkich szkołach nie zabraknie narzędzi dydaktycznych niezbędnych do realizacji nowych programów nauczania, aby pomóc szkołom lepiej dostosować się do wyzwań związanych z edukacją włączającą.

W perspektywie musimy osiągnąć przełom w walce z nękaniami, poprawić warunki pracy nauczycieli i zaktualizować model kariery tak, aby umożliwiał nie tylko otrzymywanie wyższych wynagrodzeń, ale także otwierał więcej możliwości rozwoju i szerszego zakresu działań. Przyspieszyć budowę nowych placówek oświatowych w dużych miastach, zreorganizować Narodową Agencję Edukacji, aby w bardziej przemyślany sposób wdrażać zmiany w przyszłości.

ZWIĄZEK LIBERALÓW

W ciągu ostatnich dziesięciu lat zaszło tak wiele zmian w edukacji, że w tej chwili niepotrzebne są fundamentalne reformy, ale raczej zatrzy-

manie się i dokładna analiza tego, co działa, a co nie. Każda innowacja w edukacji musi być uzasadniona, społeczności muszą być zaangażowane w zmiany, a symulacje muszą być przeprowadzane przed wprowadzeniem innowacji w życie.

Będziemy dążyć do zmniejszenia napięć i przemąceń obecnych w systemie kształcenia ogólnego. Z tego powodu nie będziemy inicjować nowych reform, które tylko pogorszyłyby sytuację, ale będziemy uważnie monitorować zachodzące procesy i korygować błędy, które wysuną się na pierwszy plan.

Główne działania w tym obszarze będą polegały na wzmocnieniu korpusu pedagogów, warunków pracy i kompetencji, budowaniu zaufania do nauczyciela, specjalisty ds. wsparcia, dyrektora szkoły. Zapewnimy dodatkowe możliwości dla społeczności szkolnej w podejmowaniu decyzji we wszystkich aspektach organizacji pracy szkoły. Zainicjujemy fundusz innowacji edukacyjnych dla szkół, nauczycieli i organizacji pozarządowych na rzecz innowacji w edukacji.

11.>>

LITEWSKA PARTIA REGIONÓW

Obecnie przeciwstawiane są sobie prywatne i państwowe systemy oświaty. Będziemy dążyć do tego, aby warunki uczenia się, obowiązki wobec placówek oświatowych oraz wynagrodzenie nauczycieli i innych pracowników systemu były takie same, eliminując w ten sposób istniejące dysproporcje. Będziemy również zabiegać o przegląd procedury tworzenia klas szkodliwej dla małych szkół publicznych, biorąc pod uwagę rzeczywistą sytuację i potrzeby regionów.

**LITEWSKA PARTIA
SOCJALDEMOKRATYCZNA**

W litewskim systemie oświaty słowo „reforma” stało się przekleństwem i za to należy podziękować obecnemu rządowi. Aż trzy czwarte nauczycieli jest zdemotywowanych dokonywanymi w pośpiechu i nieprzygotowanymi zmianami, które wywołują duże napięcia.

Dlatego w kolejnej kadencji w systemie oświaty w pierwszej kolejności przywrócimy równowagę, wyeli-

minujemy błędy konserwatystów i liberałów dotyczące sieci placówek, aktualizacji programów nauczania, podręczników i egzaminów. Będziemy również przestrzegać podpisanego przez partie parlamentarne w 2021 r. Narodowego Porozumienia ws. Edukacji do 2030 r. i zawartych w nim zobowiązań.

Będziemy dążyć do tego, aby to porozumienie miało charakter narodowy, angażując związki zawodowe pracowników oświaty, przedstawicieli szkół i rodziców oraz inne organizacje. Inne nasze priorytetowe kierunki to: zmniejszanie nierówności między różnymi placówkami oświatowymi, regulowanie działalności placówek niepaństwowych, powszechna i wysokiej jakości edukacja przedszkolna, właściwe przygotowanie, przyciąganie i utrzymanie nauczycieli, a także specjalistów ds. pomocy edukacyjnej i asystentów uczniów.

**LITEWSKI ZWIĄZEK
CHŁOPÓW I ZIELONYCH**

(...) Zachowamy szkoły w regionach, zadbamy o to, aby studia licencjackie były bezpłatne dla studentów.

(...) Edukacja musi być dostępna dla wszystkich, a wszystkie dzieci i młodzież muszą mieć równy dostęp do wysokiej jakości edukacji, niezależnie od narodowości, języka, pochodzenia, statusu społecznego, wiary, przekonań lub poglądów, wieku, niepełnosprawności lub innych okoliczności. Dotyczy to zarówno dostępności fizycznej — sieci szkół, infrastruktury, jak i dostępności finansowej — stypendiów, dotacji. Będziemy dążyć do utrzymania istniejącej sieci szkół w regionach.

Systemy edukacji muszą zapewniać wysoką jakość nauczania i uczenia się na wszystkich poziomach kształcenia — od edukacji przedszkolnej po szkolnictwo wyższe — oraz taką samą jakość kształcenia na całej Litwie — w mieście i na wsi.

Polityka edukacyjna musi stymulować innowacje i dostosowywać się do szybko zmieniających się potrzeb społeczeństwa i rynku pracy. Systemy edukacji muszą być dostosowane do potrzeb wszystkich uczniów, w tym uczniów ze szczególnymi potrzebami.

13.>>



Trzy czwarte nauczycieli jest zdemotywowanych dokonywanymi w pośpiechu, nieprzygotowanymi zmianami, które wywołują duże napięcia

12.>>

Polityka edukacyjna musi być zorientowana na cele długofalowe i zapewniać zrównoważony rozwój systemu edukacji, z uwzględnieniem zmian demograficznych i trendów światowych.

Skuteczna polityka edukacyjna wymaga współpracy między rządami, organizacjami pozarządowymi, społecznościami, rodzicami i instytucjami międzynarodowymi. Polityka edukacyjna musi być otwarta dla ogółu społeczeństwa, a jej formułowanie i wdrażanie musi być przejrzyste i odpowiedzialne. Obejmuje to regularną ocenę i doskonalenie polityki edukacyjnej w oparciu o dane i badania.

„NEMUNO AUŠRA”

Społeczność edukacyjna jest zmęczona reformami i zasługuje na stabilny okres. W związku z tym zobowiązujemy się do naprawienia błędów popełnionych w rozpoczętych reformach, na przykład do nieuwzględniania liczby uczniów w klasie jako jakościowego wskaźnika funkcjonowania systemu edukacji przy podejmowaniu decyzji o przydziale środków, do powstrzymania dalszej centralizacji szkół w regionach, a jednocześnie do zapewnienia odpowiednich środków, takich jak terminowe wydawanie podręczników odpowiadających programom.

ZWIĄZEK OJCZYŹNY-CHRZEŚCJAŃSCY DEMOKRACI LITWY

Dużym impulsem do pozytywnych zmian było zainicjowanie na początku kadencji Narodowe Porozumienie edukacyjne stron. W tej kadencji inwestycje w edukację wzrosły o 53 proc., wynagrodzenia nauczycieli wzrosły średnio o 77 proc., kadry szkół wyższych — o 83 proc., a finansowanie nauki wzrosło 2,4-krotnie.

Wyremontowaliśmy 260 szkół, podwoiliśmy wsparcie dla edukacji włączającej, utworzyliśmy regionalne i krajowe centra edukacji włączającej. Z sukcesem wdrożyliśmy program Szkoły Tysiąclecia, który przyniósł największą inwestycję w szkoły w okresie niepodległości, utworzyliśmy regionalne centra STEAM, a wzmacniając sieć szkół, otwo-



■ W litewskim systemie oświaty słowo „reforma” stało się przekleństwem

rzyliśmy więcej możliwości kształcenia na wysokim poziomie.

Musimy wytrwać w naszych wysiłkach, aby stworzyć jak najlepsze możliwości dla każdego dziecka. Zmniejszenie różnic w osiągnięciach i zapewnienie, że wszystkie szkoły są w pełni przygotowane do pracy zgodnie ze zaktualizowanymi programami nauczania. Wzmocnienie Narodowej Agencji Edukacji jako nowoczesnego centrum kompetencji edukacyjnych, dalsza poprawa warunków pracy i środowiska społeczno-emocjonalnego nauczycieli, tak aby zawód był atrakcyjny zarówno dla młodych, jak i starszych. Naszym celem jest rozwijanie kreatywnych, otwartych, odpowiedzialnych, przygotowanych do życia osobowości.

POTRZEBA DŁUGOFALOWYCH ZMIAN

— Przyszłość systemu edukacji zapowiada się mgliście — w rozmowie z „Kurierem Wileńskim” ocenia Andrius Navickas, przewodniczący Litewskiego Związku Zawodowego Pracowników Oświaty. — Przede wszystkim brakowało wystarczającego finansowania. Zabrakło młodych nauczycieli, stworzyła się próżnia — po odejściu nauczycieli w wieku emerytalnym nie ma komu uczyć. Już teraz słyszymy, że w najlepszych szkołach uczniów uczą inni uczniowie.

Jak dodaje, deklaracje partii często są wyłącznie obietnicami na potrzeby wyborów. Bardzo rzadko następują jakieś istotne rozwiązania.

— Dlatego niezależnie od tego, jaka siła polityczna dojdzie do władzy w nadchodzących wyborach parlamentarnych, my sami, nauczyciele, musimy być aktywni i próbować wpływać na to, żeby zaszły potrzebne zmiany. Przez całą ubiegłą kadencję byliśmy aktywni, nie brakło również strajków i wieców. Przed samymi wyborami nie organizowaliśmy protestów, ponieważ byłby to wyraz zaledwie politykierstwa, co nie wpłynęłoby istotnie na jakieś rozwiązania. Mówiliśmy o swoich potrzebach podczas strajku przed rozpatrywaniem budżetu — wskazuje nasz rozmówca.

— W obecnej sytuacji rozwiązania są bardzo skomplikowane. Podobnie jak wycieńczony organizm ludzki traci odporność i staje się podatny na różne choroby, tak samo system edukacji wymaga długofalowego i wieloletniego procesu naprawczego. Jednorazowe zamachnięcie różdżką i zwiększenie finansowania nie załatwi natychmiastowego pojawienia się nauczycieli, zmotywowanych i profesjonalnych pedagogów. Wielu z nich opuściło system oświaty i ich przywrócenie nie jest łatwe, powiedziałbym, niemożliwe. Wykształcenie nowych specjalistów to kwestia 10, a 15 lat. Tak więc perspektywy są dość ponure — ocenia Andrius Navickas. ■

Anna Pieszko
na podst. inf. wł., BNS
Fot. Marian Paluszkiwicz

Kiedy kaloryfery zaczną grzać?

Honorata Adamowicz

Pomimo ostatnich chłodniejszych dni, sezon grzewczy w indywidualnych mieszkaniach i domach Wilna i rejonu wileńskiego na razie się nie rozpoczął. Sezon grzewczy rozpocznie się, gdy przez trzy doby z rzędu średnia temperatura powietrza nie przekroczy 10 stopni Celsjusza. Zgodnie z rozporządzeniem mera rejonu sołecznickiego z dnia 7 października br. w rejonie sołecznickim ogłoszono początek sezonu grzewczego.

MOŻNA I WCZEŚNIEJ...

— Samorząd Wilna monitoruje prognozy pogody i aktualne warunki pogodowe, a sezon grzewczy zostanie ogłoszony jak co roku, gdy temperatury na zewnątrz pozostaną niskie. Zazwyczaj sezon grzewczy w Wilnie rozpoczyna się około połowy października. Na przykład w ubiegłym

W Wilnie i rejonie wileńskim rozpoczął się sezon grzewczy w placówkach oświatowych i opieki zdrowotnej. Na ciepłe kaloryfery w domach mieszkalnych czekają jednak nie wszyscy obawiając się rachunków.

roku rozpoczął się 16 października, a rok wcześniej — 17 października — poinformowano „Kurier Wileński” w samorządzie stołecznym.

Mieszkańcy mają prawo do wcześniejszego rozpoczęcia sezonu grzewczego w swoim domu, pod warunkiem uzyskania zgody ponad połowy (50 proc. + 1) właścicieli mieszkań w budynku. Po podjęciu decyzji przewodniczący wspólnoty lub administrator budynku musi poinformować spółkę Vilniaus šilumos tinklai, a ogrzewanie jest włączane przez nadzorcę systemu ogrzewania i ciepłej wody.

KTO MOŻE OTRZYMAĆ REKOMPENSATY

— Wnioski o rekompensatę za ogrzewanie domu można składać w Samorządzie Miasta Wilna już od 1 września. Jeśli wniosek zostanie roz-

patrzony pozytywnie, rekompensata zostanie przyznana na cały sezon grzewczy. W nowym sezonie grzewczym należy ponownie złożyć wniosek. Dochód wnioskodawcy i osób z nim mieszkających jest zawsze brany pod uwagę przy podejmowaniu decyzji o ubieganiu się o przyznanie rekompensaty za ogrzewanie domu. W związku z tym przy ubieganiu się o rekompensatę za ogrzewanie konieczne jest dostarczenie zaświadczenia o dochodach za trzy miesiące poprzedzające datę złożenia wniosku o rekompensatę — poinformowano nas w stołecznym samorządzie.

Pozostałe wymagane dokumenty zależą od rodzaju ogrzewania używanego w domu. W przypadku centralnego ogrzewania należy dostarczyć kod klienta dla ogrzewania, ciepłej wody i wody pitnej.

15.>>



Wilno pracuje nad optymalizacją procesów produkcji i dostaw ciepła, aby zapewnić nie tylko niższe ceny, ale także bardziej ekologiczne zużycie energii

14.>>

W przypadku paliwa stałego, plan mieszkania i kopię wewnętrznego planu piętra oraz kod klienta dla zaopatrzenia w wodę pitną. W przypadku gazu — umowę serwisową z dostawcą gazu, kod klienta dla gazu i wody pitnej, plan mieszkania i dokument wskazujący parametry kotła gazowego. W przypadku energii elektrycznej — kopię projektu, w ramach którego zainstalowano ogrzewanie elektryczne, kopię dokumentacji podgrzewacza ciepłej wody i certyfikat instalacji, informacje na temat pomiaru energii elektrycznej oraz informacje na temat dostawy energii elektrycznej i rodzaju licznika energii elektrycznej. W zależności od indywidualnej sytuacji może być wymagana inna dodatkowa dokumentacja.

— Nie możemy przewidzieć, ile rekompensaty zostanie wypłacone mieszkańcom, ponieważ zależy to od rzeczywistej ilości zużytego ciepła. W ubiegłym sezonie grzewczym średnia kwota rekompensaty za centralne ogrzewanie za cały sezon grzewczy wyniosła około 167 euro, jeżeli weźmiemy pod uwagę inne metody ogrzewania, średnia kwota rekompensaty wyniosła około 173 euro. W sumie 40 000 mieszkańców Wilna otrzymało rekompensatę za ogrzewanie domu w ubiegłym sezonie grzewczym, z czego prawie 37 000 korzysta z ogrzewania miejskiego — powiedziano w samorządzie stołecznym.

TAŃSZY SEZON DLA WILNIAN

W tym roku sezon grzewczy będzie tańszy dla mieszkańców. Według władz samorządowych, wynika to z kilku czynników: niższych cen ciepła i bardziej efektywnej produkcji ciepła. Zaopatrzenie w ciepło i jego cena to gorący temat dla mieszkańców, zwłaszcza w świetle ostatnich wahań cen energii. Obniżka cen będzie mile widzianą wiadomością dla wielu mieszkańców Wilna, ponieważ w poprzednich latach rachunki za ogrzewanie były dość wysokie. Jak informują przedstawiciele samorządu, Wilno pracuje nad optymalizacją procesów produkcji i dostaw ciepła, aby zapewnić nie tylko niższe ceny,



Mieszkańcy mają prawo do wcześniejszego rozpoczęcia sezonu grzewczego w swoim domu, pod warunkiem uzyskania zgody ponad połowy (50 proc. + 1) właścicieli mieszkań w budynku

ale także bardziej ekologiczne zużycie energii. Miasto inwestuje w nowe technologie i infrastrukturę, aby lepiej zarządzać systemem dostaw ciepła. Pomaga to zmniejszyć straty ciepła i zużycie energii.

CO W REJONIE WILEŃSKIM?

Jak poinformowano „Kurier Wileński” w samorządzie rejonu wileńskiego, 2 października rozpoczął się sezon grzewczy w placówkach oświatowych i opieki zdrowotnej. Jeśli chodzi o pozostałych odbiorców, warunki pogodowe i prognozy są monitorowane i będą określać datę rozpoczęcia ogrzewania w całym okręgu. Według Danuty Narbut, zastępcy mera rejonu wileńskiego, samorząd jest gotowy do rozpoczęcia sezonu grzewczego.

— Zdrowie i dobre samopoczucie mieszkańców, zwłaszcza dzieci, jest dla nas ważne. Ponieważ sezon grzewczy wiąże się z wyższymi kosztami finansowymi, niektórzy mieszkańcy nie czekają na rozpoczęcie sezonu grzewczego. Aby obniżyć koszty ogrzewania, samorząd rejonu wileńskiego wyciąga pomocną dłoń, dofinansowując część ceny ogrzewania w sezonie grzewczym 2024–2025. Dotacja zostanie zastosowana, jeśli cena pobierana od dostawcy ciepła przekroczy średnią cenę ciepła na Litwie publikowaną co miesiąc przez Państwową Radę Regulacji Energetyki — powiedziała Danuta Narbut.

Mieszkańcy mogą również otrzymać zniżki na ogrzewanie, jeśli spełniają określone wymagania. W sezonie grzewczym 2023–2024 rekompensatę za ogrzewanie otrzymało ponad 8,9 tys. mieszkańców rejonu wileńskiego (nieco ponad 5 tys. mieszkań). W tym roku spodziewamy się, że liczba beneficjentów nie zmieni się znacząco.

JAK UBIEGAĆ SIĘ O REKOMPENSATĘ?

Aby ubiegać się o rekompensatę za ogrzewanie, należy złożyć wniosek w urzędzie rejonowym w miejscu zamieszkania lub online za pośrednictwem systemu informacyjnego wsparcia społecznego dla rodzin (SPIS) spis.lt. Prawo do rekompensaty za ogrzewanie domu jest ustalane, a świadczenie jest przyznawane na cały sezon grzewczy (są wyjątki).

W październiku średnia cena centralnie dostarczanego ciepła w Wilnie wyniesie 6,35 centa za kilowatogodzinę (z VAT) – 27 proc. mniej niż w roku ubiegłym (8,74 euro). Według wstępnych danych, w tym sezonie grzewczym 83 proc. ciepła będzie produkowane z biopaliw i odpadów, 17 proc. przy użyciu gazu ziemnego. ■

Fot. Dainius Labutis, ELTA

Startuje plebiscyt „Polak Roku 2024”

Po raz 27. nasi Czytelnicy wraz z Kapitułą Konkursu wytypują „Polaka Roku”, osobę najbardziej zasłużoną dla polskości na Litwie.

Rusza etap zgłoszeń kandydatów. Zgłoszenia można wysyłać do końca października br.:

- **poczta elektroniczna** na adres reklama@kurierwilenski.lt
- **na adres redakcji:**
„Kurier Wileński”, Birbynių 4A,
LT-02121 Vilnius, Lietuva
z dopiskiem „Polak Roku 2024”
- **Zgodnie z regulaminem** plebiscytu zwycięzcy konkursu z lat poprzednich nie mogą być powtórnie zgłaszani.
- Kapituła plebiscytu, składająca się z laureatów poprzednich edycji konkursu, spośród zgłoszeń **wyberze 10 osób typowanych** do tytułu.
- **W kolejnym etapie**, etapie głosowania, konkursu Czytelnicy będą mogli oddać swój głos na wybranego kandydata.
- Na łamach „Kuriera Wileńskiego” będą publikowane wywiady z nominowanymi do tytułu „Polaka Roku”, by Czytelnicy mogli zapoznać się z ich wkładem.

Jubileusz 20-lecia Towarzystwa Kultury Polskiej „Jasna Góra” w Tyraspolu (Naddniestrze) (2)

Kontynuujemy temat wrześniowych obchodów jubileuszowych naddniestrzańskiego Towarzystwa Kultury Polskiej „Jasna Góra” w Tyraspolu, które odbyły się w Warnicy na terytorium Mołdawii (położonej przy granicy z Naddniestrzem, w pobliżu Bender, znajdujących się już po stronie Naddniestrza).

Podczas uroczystości przemawiali zaproszeni goście.

TRZY WAŻNE ASPEKTY

Magda Arsenicz, konsul RP w Mołdawii:

„Szanowni członkowie Towarzystwa Kultury Polskiej »Jasna Góra«, Drodzy i Szanowni Goście z Polski. Przede wszystkim bardzo dziękuję za zaproszenie na tę niezwykle uroczystość. Jest mi niezmiernie miło, że po raz kolejny możemy się razem spotkać. Na wstępie chciałam przekazać serdeczne pozdrowienia i gratulacje z okazji tej rocznicy od pana Ambadora Nadzwyczajnego i Pełnomocnego RP w Republice Mołdawii Tomasza Kobzdeja, który niestety z powodu innych obowiązków jest obecnie w Polsce, ale jest dziś tutaj z nami sercem. Ja ze swojej strony chciałam powiedzieć, że od półtora roku mojej służby konsularnej w Mołdawii mam niezwykle przyjemność i zaszczyt współpracować z Towarzystwem Kultury Polskiej »Jasna Góra«. I jak Państwo wiecie niezwykle cenie tę współpracę. Jest wiele aspektów Waszej pracy, którą niezwykle szanuję, za którą jestem wdzięczna. Wspomnę teraz o kilku najważniejszych.

Przede wszystkim bardzo cenię i bardzo dziękuję Państwu za wkład w nauczanie języka polskiego na terenie Naddniestrza i projekty edukacyjne. Gdyby nie Wasza praca, nie byłoby tego przekazywania języka polskiego i uczenia młodego pokolenia.

Drugim aspektem, który wszyscy niezwykle cenimy i lubimy, i nie ukrywam, że jest charakterystycznym Waszym punktem to Wasza działalność kulturalna, a szczególnie wszystkie spektakle teatralne i scenki,



■ Marek Pantuła

które przygotowujecie nawiązujące do historii. I bardzo dobrze, że promujecie historię, promujecie kulturę i za ten Wasz wkład i te starania bardzo dziękuję.

Trzecim najważniejszym aspektem, który charakteryzuje Waszą działalność, za który dziękuję, jest Wasz wkład w opiekę nad miejscami pamięci narodowej. Muszę powiedzieć, że od samego początku jestem osobiście niezwykle wzruszona. Miałam bowiem okazję widzieć cmentarz w Raszkowie. Byliśmy też w Jahorliku. Wiem również od moich poprzedników i od wielu osób w Polsce oraz środowiska naukowego, urzędników i konserwatorów, żeby nie Państwa praca i zaangażowanie i pomoc nie byłyby możliwe te prace, które cały czas się toczą. Jest wiele innych miejsc, pomników i tablic, które dzięki Waszemu zaangażowaniu świadczą o historii i o Polakach, którzy na tym terenie mieszkali, tam żyli, czasem ginęli, którzy są elementem historii tego regionu. I za ten Wasz wkład w pamięć historyczną i promowanie tego również wśród młodego pokolenia chciałam osobiście

i z całego serca Państwu podziękować. Wyrazem wdzięczności i uznania za Państwa działalność w zakresie opieki nad miejscami pamięci narodowej jest medal przyznany decyzją pani minister Kultury i Dziedzictwa Narodowego RP Hanny Kamili Wróblewskiej 20 sierpnia 2024 r. Decyzją pani minister Towarzystwo Kultury Polskiej »Jasna Góra« otrzymało Medal »Opiekuna Miejsc Pamięci Narodowej«, który właśnie mam zaszczyt przekazać na ręce pani prezes. Serdecznie dziękuję i życzę wszystkim członkom Towarzystwa i dla Pani Prezes oraz wszystkim sympatykom dużo optymizmu, sił, zdrowia i radości z Waszej działalności i abyście dalej mogli się rozwijać z takim samym entuzjazmem i w dobrych warunkach. Serdecznie dziękuję”.

ZAANGAŻOWANIE PARAFII W DZIAŁALNOŚĆ CHARYTATYWNĄ

Ks. Leszek Kryża SChr, dyrektor biura Zespołu Pomocy Kościołowi na Wschodzie przy Sekretariacie Konferencji Episkopatu Polski:

„Pomoc Kościoła katolickiego z Polski świadczona Kościołowi katolickiemu na Wschodzie posiada przede wszystkim charakter personalny, poprzez wysyłanie duszpasterzy, zarówno z poszczególnych diecezji, ze zgromadzeń zakonnych męskich i żeńskich, a także świeckich katechetów. Aktualnie pomocą Kościołowi na Wschodzie służy 168 kapłanów diecezjalnych, 364 kapłanów zakonnych, prawie 213 sióstr zakonnych oraz 37 braci zakonnych z Polski oraz wolontariusze świeccy. W odpowiedzi na ogrom potrzeb odradzającego się Kościoła za wschodnią granicą w 1989 r., Prymas Polski kard. Józef Glemp, powołał Zespół Pomocy Kościelnej dla katolików w ZSRR. Zespół służy pomocą katolikom we wszystkich diecezjach w krajach byłego ZSRR w Europie Wschodniej, Rosji i Azji Środkowej — czyli: Białorusi, Litwie, Łotwie, Estonii, Ukrainie, Rosji, Mołdawii, Kazachstanie, Tadżykistanie, Kirgistanie, Uzbekistanie, Gruzji, Armenii i oczywiście Naddniestrzu.

17.>>

Przypomnę, że Naddniestrze — to terytorium o długości ponad 200 km i szerokości od 6 do 38 km, które obejmuje tereny położone na lewym brzegu Dniestru ze stolicą w Tyraspolu. Wśród wielu narodowości żyją tam również Polacy, których korzenie sięgają I Rzeczypospolitej i Wołodyjowskiego! Najwięcej Polaków, około 1 800 osób, mieszka w Słobodzie Raszkowo i Raszkowie. Nasz Zespół został powołany do wspierania Kościoła, który powstał i ciągle się rozwija na terenach byłego Związku Sowieckiego — czyli obecnie 15 państw. Wśród nich jest Mołdawia i skoro ona to także i Naddniestrze, na terenie którego istnieje pięć parafii rzymskokatolickich, w których duszpasterzują Księża Sercanie. I my jako Zespół staramy się tamtą działalność wspierać. Osobiście, jako szef biura, miałem okazję trzykrotnie odwiedzić te parafie w Naddniestrzu i rozmawiać z tamtejszymi ludźmi, być z ich duszpasterzami i siostrami tam pracującymi. Jestem pod ogromnym wrażeniem zaangażowania tych parafii w ich działalność charytatywną, która jest tam bardzo potrzebna. Rzeczywiście bardzo wielu ludzi żyje tam bardzo skromnie i bardzo ubogo. I często jest tak, gdyby nie ta pomoc Kościoła, to pewnie zostaliby z tym wszystkim sami, szczególnie ci, którzy mieszkają daleko na wioskach. To jest moje pierwsze spostrzeżenie i wrażenie. I to co np. widziałem w Tyraspolu, gdzie przy parafii jest teraz otwierany ośrodek terapii dla dzieci niepełnosprawnych i wkrótce będzie już działał. Po drugie, te parafie są bardzo mocno związane z historią Polski. I zrobiły na mnie wrażenie. Bo ten duch polski tam jest ciągle żywy. I to jest takie niesamowite. Wioski daleko od stolicy, wioski, w których Polska tak naprawdę była ponad 300 lat temu, a ludzie nadal rozmawiają po polsku, żyją nią, po polsku śpiewają i modlą się także po polsku. I to wszystko przekazywane jest z pokolenia na pokolenia. I myślę, że jest to kawał historii i Kościoła i Polski, o której nie możemy zapomnieć. Bo jest to także kawałek naszego życia, naszej ojczyzny.

Był taki moment, kiedy stanęliśmy na granicy I Rzeczypospolitej. To było



■ Magda Arsenicz, konsul RP w Mołdawii

dla mnie niesamowite przeżycie. Ten symboliczny słup graniczny z 1703 r. w miejscowości Jahorlik z napisem po polsku, mołdawsku i angielsku z informacją o miejscu i przyczynie jego wzniesienie tam, do którego sięgała I Rzeczypospolita. Tu nie chodzi o żaden rewizjonizm, ale zachowanie pamięci historycznej i o ludziach, których korzenie sięgają tamtych czasów. Kiedy rozmawiałem w Raszkowie czy Słobodzie Raszkowo z ich mieszkańcami, to zapytałem ich: skąd się tu wzięli? To oni zawsze z dumą odpowiadali — a my od Wołodyjowskiego jeszcze jesteśmy właśnie. I to jest także kawałek naszej ojczyzny



■ Ks. Leszek Kryża Schr

i dlatego cieszę się, że mogłem tam być, że możemy tam docierać i że możemy pomagać tamtejszemu Kościołowi w funkcjonowaniu na różnych poziomach, a szczególnie w pracy charytatywnej czy służbie liturgicznej. Tam trzeba przecież wyposażyć naddniestrzańskie kościoły. I w tym wszystkim staramy się uczestniczyć. To dla nas wielka radość i satysfakcja. Pomoc Kościołowi, czyli i duszpasterzom i wiernym, którzy ten Kościół tworzą. Pracujemy teraz nad nowymi projektami. Już bowiem niedługo będzie poświęcenie nowego kościoła w Benderach i w wyposażeniu tej świątyni nasz Zespół będzie uczestniczył”.

WSPÓŁPRACA Z DZIEĆMI

Jerzy Jankowski — pedagog, rzeźbiarz, rysownik, grafik, akcjonista street art, mail art; absolwent Instytutu Wychowania Artystycznego UMCS w Lublinie; dyrektor szkoły podstawowej im. Jana Pawła II w Dobkowicach:

„Jestem w Naddniestrzu już dwiema raz. Mam tu przetarte ścieżki i dużo znajomych. I już się rozpozналиśmy i nadal rozpoznajemy. Mamy wreszcie wzajemne zaufanie do siebie. Oni chcą, żebym tu przyjeżdżał, choć jest mi coraz trudniej, bo odległość czy przeszkody natury technicznej... A tak naprawdę wszystkiemu winny jest pesel (ur. 1957). Ale się nie daję i nadal tam przyjeżdżam, prowadząc głównie warsztaty z grafiki warsztatowej — z linorytu. I zauważam, że tutejsze dzieci chcą tego i że nie znają tej techniki. Zajmuję się nimi od lat robiąc małe formy. Warsztaty w Naddniestrzu trwają tydzień. Aby osiągnąć efekt muszę je wcześniej dobrze zaplanować — tak, aby wszystkie dzieci były zadowolone ze swojej pracy. W ciągu ostatnich kilku lat przeprowadziłem w Naddniestrzu trzy takie warsztaty. Pierwsze były w roku 2017, drugie w 2023 i ostatnie, trzecie, w 2024. Jestem bardzo zadowolony ze współpracy z tutejszymi dziećmi. One są bardzo zainteresowane. Są twórcze i wybierają się na nie świadomie. Do wyboru były trzy różne pracownie. Moją, w tym roku, wybrało 12 dzieci. Pracowało mi się z nimi bardzo dobrze.

19.>>

18.>>

W tym roku warsztaty trwały wyjątkowo, nie tydzień, ale dwa tygodnie. Udało się nam zdobyć odpowiednie dofinansowanie tego projektu. W pierwszym tygodniu prowadziłem ćwiczenia z grafiki warsztatowej — z barwnego linorytu, a w drugim z płaskorzeźby. I też mi dobrze poszło. Wiele dzieci wybrało te warsztaty. Warsztaty to także integracja i spotkania. Jako nauczyciel zwracam na to dużą uwagę... na interakcję i współpracę z prowadzącym warsztaty. Także ich zachowanie i nastawienie w podejściu do pracy i ciekawość poznania mnie, jako nauczyciela i techniki warsztatowej i wreszcie kolejność wykonywania pracy. To wszystko jest dla mnie intrygujące, oczywiście w sensie pozytywnym. Praca z »surowymi« dziećmi jest naprawdę ciekawa. Dlatego muszę zawsze dokładnie przygotować ten warsztat, aby nie było żadnych przestojów i jak najbardziej zaciekać uczestników moich warsztatów. I wreszcie doprowadzić do rekapitulacji, aby dzieci zobaczyły efekt swojej pracy, że naprawdę warto było się trochę pomęczyć twórczo. Nagradzam ich pracę małymi upominkami. Z najciekawszych i najlepszych prac robię im kolorowe wydruki — m.in. na koszulkach. Oprawiam je także w ramkę, aby powiesili sobie w domu. Chcę, aby wiedzieli, że ich prace są wartościowe, że można je później podarować komuś bliskiemu

jako prezent. Uczę też ich w ten sposób estetyki wykończenia par i uświadamiam, że to, co oni robią, jest działalnością artystyczną i że ma sens.

Praca w Naddniestrzu wykazała wielką otwartość i ciekawość tamtejszych ludzi na współpracę z innymi. Co on może im zaproponować, kim on jest i czego możemy się od niego nauczyć? Tu w Naddniestrzu mieszkańcy szanują starszych ludzi, którzy ich zdaniem mają wiedzę i doświadczenie życiowe i od których można się wiele nauczyć.

LICZNI GOŚCIE

Wśród licznych gości z Polski, Wielkiej Brytanii i Mołdawii uczestniczących w spotkaniu jubileuszowym znaleźli się m.in.:

Piotr Marciniak — były Ambasador RP Polski w Mołdawii (2000–2005), Magda Arsenicz — konsul RP w Mołdawii, prof. Janusz Smaza z Akademii Sztuk Pięknych w Warszawie; prof. Stanisław Krawczyński — były rektor Akademii Muzycznej w Krakowie, dr Joanna Pawlik — lekarz rodzinny i chorób wewnętrznych, Andrzej Osiniak — dyrektor Ośrodka Zdrowia w Krakowie; Jerzy Jankowski — pedagog, artysta rzeźbiarz, Beata Maciejczyk — nauczycielka języka polskiego, która przez rok pracowała z dziećmi w Naddniestrzu (obecnie mieszkająca w Londynie) wraz z mężem Krisem Gajlsem, ks. Le-



Natalia Siniawska, prezes TKP Kasna Góra

szek Kryża SChr — dyrektor Biura Zespołu „Pomocy Kościołowi na Wschodzie” oraz Księża Sercanie z Tyraspoła, Bender, Słoboda-Raszków i Raszkowa oraz prezesi mołdawskich polonijnych organizacji: Oksana Bondarczuk (prezes Stowarzyszenia „Polska Wiosna w Mołdawii”) i Oksana Satirowic (prezes Centrum Rozwoju i Przedsiębiorczości Polska-Mołdawia) wraz z członkami organizacji oraz dzieci, młodzież i dorośli Towarzystwa Kultury Polskiej z Tyraspoła, Bender, Rybnicy, Dubosar i Raszkowa.

Leszek Wątróbski
Fot. autor



■ Obchody jubileuszowe Towarzystwa Kultury Polskiej „Jasna Góra” w Tyraspolu odbyły się w Warnicy na terytorium Mołdawii

Teatralna i pracowita jesień Polskiego Teatru „Studio”

Jesień obfituje wydarzenia teatralne — kilka dni temu wileński Polski Teatr „Studio” zakończył swoje drugie tournée po USA. Na zaproszenie zaprzyjaźnionego „Teatru Nasz” z Chicago, udał się na dwunastodniowe występy w ramach VI Kongresu Teatru Polskiego w Chicago.

Z liczego repertuaru teatru wybrano dwie sztuki: „(Nie)znana”, spektakl w reżyserii Lilii Kiejzik, oparty na podstawie zapisków z życia ikony kina XX w. Marilyn Monroe, w której to rolę wcieliła się Justyna Stankiewicz, aktorka Polskiego Teatru „Studio” oraz Narodowego Teatru Opery i Baletu Litwy, oraz „Zapiski oficera armii czerwonej” monodram w wykonaniu Edwarda Kiejzika, wyśmienitego aktora tejże sceny. Dwa różne w swej wymowie spektakle...

Pierwszy występ miał miejsce na Florydzie, w Hudson, gdzie zespół teatru gościnnie przyjął Polish American Social Club of Pasco County oraz w Sarasocie.

Lila Kiejzik, kierownik i założycielka Teatru „Studio” skomentowała, iż było niezmiernie miło zagrać dla tak odległej, ale jakże chłonnej polskiej sztuki publiczności. Po spektaklach, nasi aktorzy mieli też możliwość zachwycić się magiczną przyrodą Florydy i odpocząć na pięknych plażach.

Punktem kulminacyjnym było Chicago, najstarsza i największa siedziba Polonii. W dniach 19–22 września podczas kongresu przedstawiono bogaty program, który obejmował przedstawienia, odczyty, warsztaty teatralne. Zaproszenie teatru z Wilna było wyróżnieniem i uznaniem ze strony organizatora; oprócz niego, wystąpił teatr z Hamburga i lokalne polonijne teatry.

W sumie podczas całej imprezy Teatr „Studio” zagrał sześć spektakli.

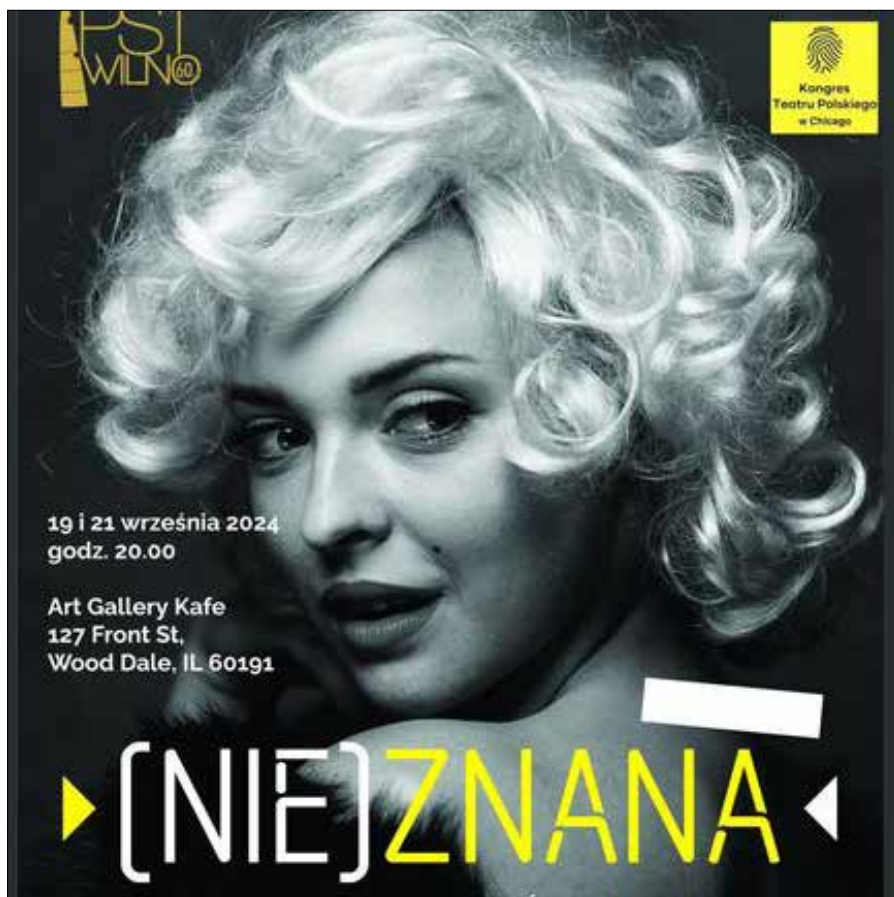
Edward Kiejzik zaznaczył, iż jego występ z „Zapiskami oficera armii czerwonej” zbiegł się z tragiczną datą napaści Związku Sowieckiego na Polskę, 17 września, co spowodowało wzruszenie a nawet wywołało łzy u niektórych widzów.



Wyczuwało się, iż miłośnicy teatru i sztuki otrzymali cztery dni wspaniałych wydarzeń kulturalnych, które odbywały się w ciekawych miejscach, m.in. w Dwell Studio, Art Gallery

w Wood Dale oraz w Akademii Muzyki PaSo. Miłym zaskoczeniem byli goście z Konsulatów Generalnych Litwy i Polski w Chicago.

21.>>



W Chicago wystawiono „(Nie)znana”, spektakl w reżyserii Lilii Kiejzik, oparty na podstawie zapisków z życia ikony kina XX w. Marilyn Monroe, w której to rolę wcieliła się Justyna Stankiewicz

20.>>

Polonia pokazała, że naprawdę kocha sztukę. Czterodniowy VI Kongres Teatru Polskiego w Chicago trwał dłużej niż zakładano. Na prośbę publiczności został on przedłużony o jeden dzień.

Natomiast zaraz po powrocie do kraju, Teatr „Studio” włączył się w wir pracy. Jak podkreśli Edward Kiejzik: „Docieramy z profesjonalną sztuką wszędzie, nie tylko do dużych miast, ale też do mniejszych miejscowości. Dzięki temu wymiana kulturalna, która jest jedną z głównych idei naszego festiwalu, jest bardziej widoczna”.

27 września w Galerii Sztuki „Foje” w Trokach rozpoczął się V Międzynarodowy Festiwal Sztuk Trans/Misje Balticum 2024 — wielka impreza kulturalna odbywająca się w Trokach, Wilnie, rejonie wileńskim, rejonie preńskim. To przestrzeń, w której uczestniczą przedstawiciele Litwy, Polski i Ukrainy. Organizatorami festiwalu są Polski Teatr „Studio” i Galeria Sztuki „Foje”.

Maraton wydarzeń zainaugurował koncert przebojów jazzowych w Trokach w wykonaniu Agnė Sabulytė i Povilas Jaraminas, a w gościnnej kawiarni Sakwa, (już po raz kolejny) odbyło się Narodowe Czytanie „Kordiana” Juliusza Słowackiego.

Aktorzy Polskiego Teatru „Studio” w Wilnie zaprezentowali fragmenty „Kordiana” — podkreślając, że polskie sprawy muszą opierać się na odwadze, a analiza przeszłości jest kluczem do przyszłości Rzeczypospolitej.

Była też uczta teatralna dla dzieci. W Rudominie Państwowy Teatr Lalek z Kowna zagrał sztukę „Zielone, zielone jabłuszko”.

Natomiast w Ambasadzie Polskiej w Wilnie, wileński Teatr „Studio” wystawił sztukę „Na wileńskiej ulicy”. W Niemenczynie zaś gościł teatr Oskarasa Koršunovasa ze spektaklem „Wesele” — a w wileńskim Domu Kultury Polskiej, teatr z Dyneburga ze spektaklem „Makbet”.

Uznaniem cieszyły się też wieczorne koncerty jazzowe w „Pawilonie”, w którym wystąpili Rahel Talts & Donatad Petreikis i Justinos Stankevič, i Edgar Sabilo. Zaś w Czerwonym Dworze zaśpiewała

Eglė Vakarinaite przy akompaniamencie Vytautasa Straizysa.

Zakończenie festiwalu zostało zwieńczone otwarciem wystawy fotograficznej w Stakliszkach w rejonie preńskim „Ukraina. Spojrzenie na rzeczywistość”. Autorem zdjęć jest Antanas Čeponis. Wieczorem, odbył się koncert Darii Repalo z Ukrainy.

Polski Teatr „Studio” w Wilnie już dziś zaprasza na kolejną, wielką duchową uroczystość. W listopadzie, w dniach 12–17, odbędzie się Międzynarodowy Festiwal Monospektakli — Monowschód VII.

Organizatorzy serdecznie zapraszają, dziękując wszystkim sponsorom za pomoc w realizacji tych wszystkich projektów. ■

Inf. i fot. Polski Teatr
Teatr „Studio”



„Docieramy z profesjonalną sztuką wszędzie, nie tylko do dużych miast, ale też do mniejszych miejscowości” — podkreślił Edward Kiejzik

Kongres Teatru Polskiego w Chicago

VI KONGRES TEATRU POLSKIEGO W CHICAGO

zaprasza na spektakl Polskiego Teatru Studio z Wilna na Litwie:



Sergiusz Piasecki

ZAPISKI OFICERA

ARMII CZERWONEJ

Premiera Spektaklu 17 września 2013 r.

REŻYSERIA
Stawomir Gaudyn

20 września 2024
godz. 20.00

Miejsce:
Akademia Muzyki PASO

5400 N Lawler Ave.
Chicago IL 60630

Występ z „Zapiskami oficera armii czerwonej” zbiegł się z tragiczną datą napaści Związku Sowieckiego na Polskę, 17 września, co spowodowało wzruszenie a nawet wywołało łzy u niektórych widzów

Smartfony niczym wyroby tytoniowe – rujną zdrowie psychiczne dzieci

Aleksander Borowik

Vilma Liaugaudaitė, przedstawicielka oddziału „Europejska sieć problematycznego korzystania z Internetu” na Litwie opowiedziała, co dzieje się w mózgu podczas korzystania ze smartfona. Jej zdaniem, naukowcy nie mają wątpliwości, że ciągłe korzystanie ze smartfonów zmienia proces przetwarzania przez mózg doświadczeń zmysłowych.

— Niestety, ale nadal brakuje badań nad tym, jak wpływa to na mózg w dłuższej perspektywie. Tymczasem już obecne badania jednoznacznie wskazują, że smartfony często przeszkadzają w skupieniu się na ważnych rzeczach. Samo spojrzenie na ekran telefonu powoduje, że myślimy o sprawdzaniu wiadomości, portalu społecznościowych czy wyszukiwaniu stale aktualizowanych informacji — mówi dla „Kuriera Wileńskiego” Vilma Liaugaudaitė.

MÓZG ZMUSZANY DO PRZEŁĄCZANIA SIĘ

Jak wiadomo, nasz mózg może skupić się tylko na jednym zadaniu na raz. I za każdym razem, gdy słyszymy sygnał na smartfonie, mózg jest jakby zmuszony do „przełączenia się” z bieżącej aktywności na inną. Im więcej takich wymuszonych „przełączeń” doświadczamy w ciągu dnia, tym bardziej zmęczony jest nasz mózg. Organizm jest pod wpływem stresu, nieadekwatnego do obecnej sytuacji.

Dotykamy smartfonów średnio nawet 200 razy dziennie, a nawet 80 proc. użytkowników regularnie sprawdza pocztę e-mail i konta osobiste na portalach społecznościowych.

NICZYM PAPIEROSY!

Natasha Azzopardi-Muscat, ekspertka Światowej Organizacji Zdrowia, sugeruje, że państwa powinny rozważyć regulację korzystania z urządzeń

Smartfony stały się nieodłączną częścią nas. Jedno z badań wykazało, że sprawdzamy nasze smartfony średnio aż 200 razy dziennie! Co dzieje się w mózgu podczas korzystania ze smartfona?



Ciągłe korzystanie ze smartfonów zmienia proces przetwarzania przez mózg doświadczeń zmysłowych Fot. Freepik.com

cyfrowych, takich jak smartfony, jak w podobny sposób robią to już z wyrobami tytoniowymi. To pomoże w walce z coraz gorszym wpływem mediów społecznościowych na zdrowie psychiczne młodych ludzi.

ROŚNIE ZAGROŻENIE

Są już liczne dowody na to, że problematyczne zachowania związane z grami i mediami społecznościowymi rosną wśród nastolatków w Europie. Dlatego państwa powinny czerpać inspirację z innych obszarów zdrowia publicznego, w których ustawodawstwo pomogło w walce z potencjalnie szkodliwymi nawykami.

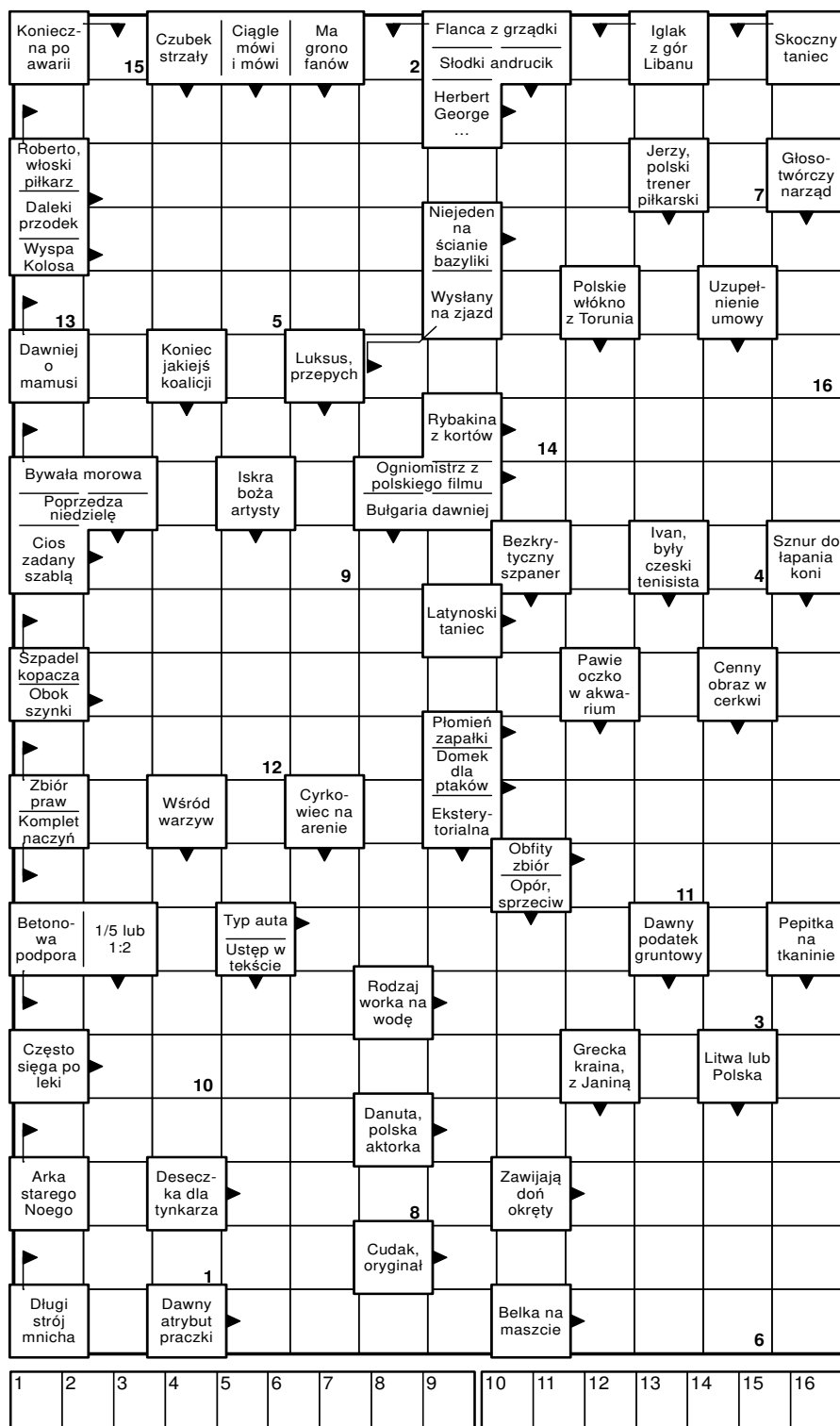
Środki obejmujące ograniczenia wiekowe, kontrolowane ceny, a nawet strefy zakazu palenia sprawdziły się w przypadku regulacji tytoniu, więc można je wziąć za przykład tego, jak ograniczyć szkodliwe korzystanie z urządzeń przenośnych, takich jak smartfony. To propozycja Azzopardi-Muscat, dyrektorki do spraw polityki zdrowotnej w WHO Europe.

„Może powinniśmy pomyśleć o tym, gdzie właściwe jest korzystanie z urządzeń cyfrowych, i zacząć myśleć o miejscach, w których niektóre urządzenia cyfrowe nie powinny być używane” — proponuje ekspertka, wskazując przykład stref zakazu palenia. ■

Niepokojący raport WHO

Raport, w którym przebadano prawie 280 tys. w wieku od 11 do 15 lat w Europie, Azji Środkowej i Kanadzie, wykazał, że więcej niż jedna osoba na 10 ma trudności z kontrolowaniem korzystania z mediów społecznościowych i doświadcza tego negatywnych konsekwencji. Dziewczęta zgłosiły wyższy poziom niż chłopcy, odpowiednio 13 proc. i 9 proc. Badanie wykazało również, że 12 proc. nastolatków jest zagrożonych problematycznym graniem, przy czym chłopcy są ponad dwukrotnie bardziej narażeni na takie zachowania niż dziewczęta.

Krzyżówka



ROZWIĄZANIE KRZYŻÓWKI Z 8-9 PAŹDZIERNIKA

Poziomo: TAMPON - ZUMBA - NIEBOŻĘ - TARNÓW - SANKI - PASZOMAT - LUIS - ZAPASĆ - ŁAPKA - ASUAN - ROZWIERT - SZYNYK - ASTMA - ZESKOK - JULIAN - KARIIN - OKOLICA - TRWAM - JACHT - KOMPOST - WYKA - FALSTART - ETAT - OWAL - GRONO - UTRATA - UJMA - EDEN - ZAĆMA - ŻAKARD

Pionowo: KANAPKA - OSZUST - OFERTA - MIRA - PUZZEL - RAMA - PENSJA - WYSIEW - PLENUM - OBÓZ - ŚWINKA - OSTOJA - NOWOŚĆ - EKONOMISTA - TATUAŻ - RZĘSA - ŁATA - KOJA - ATLAS - SZALA - WTOREK - OMEN - UPUST - RICKY - WADA - KLIKA - MNICH - KRATER - PANI - SANNA - NATKA - LAND

Hasło: Niepewna przyszłość

Uśmiechnij się!

– Wczoraj złapałem karpia, który ważył pięć kilo!

– Z robakiem czy bez?

Pacjent skarży się doktorowi:

– Panie doktorze, nie mogę usnąć.

Przewracam się z boku na bok i nie!

– Też bym nie zasnął, gdybym się tak wiercił.

Konduktor do pasażera:

– Ma pan bilet na pociąg osobowy, a jedzie pan pospiesznym!

– To niech pan powie maszyniście, żeby jechał wolniej. Mnie się nie spieszy...

Nad ranem z kasyna wychodzi dwóch mężczyzn, jeden zupełnie nagi, a drugi tylko w gaciach.

– Wiesz co, stary – mówi nagus do skromnie odzianego – podziwiam cię, że potrafisz wycofać się z gry w odpowiednim momencie.

– Żebyś wiedział, jak mi się nie chce iść do tych Kowalskich!

– A myślisz, że mnie się chce? Ale wyobraź sobie, jak oni się cieszą, gdy nie przyjdziemy...

– Masz rację. Idziemy!

Tata pyta Jasia:

– No i jak bawiłeś się na urodzinach kolegi?

– Nie najlepiej.

– Dlaczego?

– Przecież sam mówiłeś, że mam być grzeczny.

Biznesmen mówi swojemu kłedze, że jego firma szuka nowego księgowego.

– A nie zatrudniłście nowego kilka tygodni temu? – pyta kumpel.

Biznesmen na to:

– Jego też szukamy.

Proboszcz krzyczy na kościelnego:

– Wyznaczył pan ślub i pogrzeb na tę samą godzinę! Musimy teraz przesunąć albo jedno, albo drugie!

Kościelny drapie się za uchem i oświadcza z szelmowskim błyskiem w oku:

– Przesuńmy pogrzeb. Zmarły już się nie rozmyśli.

Wilno zaprasza seniorów do kina!

Tydzień kina

12-18 października

dla seniorów

Dzień seniora

12 października, sobota, godz. 11:00 – 17:00.

FC Vingis (al. Savanorių 7)



VILNIUS

Więcej informacji:

senjorukinas.lt

KUPNO

Najdrożej na Litwie kupujemy lasy (dojrzałe, młode, na drewno, poręby), ziemię i zagrody.

Tel. +370 651 39 039

Kupię las. Rozliczam się od razu.

Tel. +370 686 03 070

Skupujemy samochody w dowolnym stanie. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się na miejscu. Tel. +370 611 33 626

Kupię mieszkanie. Może być bez remontu. Proponować różne warianty.

Tel. +370 683 73159

W konkurencyjnych cenach skupujemy samochody. Załatwiamy dokumenty. Wasz samochód – nasza troska.

Tel. +370 602 05 044

Kupujemy las, ziemię. Wykonujemy cięcia sanitarne. Załatwiamy dokumenty. Rozliczamy się od razu.

Tel. +370 606 01 125

Kupujemy ziemię (opuszczone i zarośnięte lasem, krzakami). Załatwiamy dokumenty. Szybkie rozliczenie. Tel. +370 692 88 088

USŁUGI

Usługi cmentarne. Montaż pomników, nagrobków, płyta nagrobkowa – grobowce. Renowacja mogił, układanie kostki brukowej, wypełnienie kruszonym kamieniem i inne prace. www.gravas.lt, Vilnius, tel. +370 670 06 868

Generalny remont łazienki. Wszystkie prace remontowe mieszkania. Tel. +370 606 43 448

Remontujemy pokrycia dachowe, fasady. Wieloletnie doświadczenie. Tanio

kompletujemy materiały, udzielamy gwarancji.

Tel. +370 677 34 202

Pokrycie dachowe, naprawa. Dostawa materiału. Gwarancja pracy. Niedrogo i jakościowo.

Tel. +370 606 97 218

POZNAJMY SIĘ

Kawaler, 48 lat, pozna kobietę do stałego związku. Tel. 0048 509 758 058

PRACA

Hotel zatrudni na pół etatu emerytkę.

Tel. +370 699 54718

Zatrudnimy opiekunkę do osób starszych, do pracy w opiece. Tylko starsze kobiety, ze znajomością języka niemieckiego. Chętnie z doświadczeniem. Whatsapp 004917655308892

DO WYNAJĘCIA

Do wynajęcia 2-pokojowe mieszkanie w Polsce, miasto Olsztyn.

Tel. +370 600 15 831

KUPUJEMY LASY
DOJRZAŁE, MŁODE,
NA DREWNO, PORĘBY,
ZIEMIĘ, ZAGRODY W
CAŁEJ LITWIE 8 676 41155

UAB „Krekenavos agrofirma”
SKUPUJEMY BYDŁO
KROWY, CIELICE, BYKI
WEDŁUG WAGI RZEŻNEJ BĄDŹ ŻYWEJ
WAŻY, PLACI OD RAZU, TRANSPORTUJE
TEL. (8 620) 61179

NAPRAWIAMY
• telewizory (LCD, plazmowe)
• komputery • monitory
• kamery wideo
• cyfrowe aparaty fotograficzne
• wieże muzyczne i inną aparaturę dźwiękową
• telefony komórkowe, radiotelefony
• mikrofalówki, odkurzacze.
Wykonujemy skomplikowany remont.
Udzielamy gwarancji.
Vilnius, ul. Kauno 34
tel. 8 655 22234
www.taisykla.com

Zatrudnimy ślusarza (mechanika)

- wynagrodzenie od 800 euro
- miejsce pracy: Wilno, Birbynių g. 4A
- obowiązki: remont samochodów

Informacja:

+370 685 040 80

info@klion.lt



KAWIARNIA SULTINIAI
• Smaczne pierogi z nadzieniem
• Aromatyczna kawa, herbata
• Szybka obsługa
• Gorące dania
Znajdą nas Państwo w samym centrum stolicy:
Vilnius, Jogailos 6
tel. 262 40 67, +370 5 212 43 91,
+370 612 62339

um
UTENOS MĖSA
SKUPUJEMY BYDŁO
+370 620 33544



ekonovus

Poszukujemy pracowników w Wilnie

Poszukujemy do pracy:

- TRAKTORZYŚCI (TR1/TR2,/SM,kat) 1100-1500 EUR/miesiąc)
- SPECJALIŚCI ZAZIELENIANIA (1000-1500 EUR/miesiąc)
- PRACOWNICY BRYGADY MOBILNEJ (900-1200EUR/miesiąc)
- SPECJALISTOM DO SPRAW NADZORU TERYTORIALNEGO (800-950EUR/miesiąc)
- LEŚNICY (1000-1400EUR/miesiąc)
- PRACOWNICY NA WYSKOŚCIACH (AUKŠTALIPAI) (1000-1400EUR/miesiąc)
- MENADŽER PRACY (1500-2000EUR/miesiąc)

Tel. 8 698 10 732; 8 690 91 969

Wynagrodzenie po opodatkowaniu plus premie w zależności od wyników

Czekamy na Ciebie!

SKELBIMAS APIE NUMATOMĄ ŽEMĖS SKLYPO RIBŲ ŽENKLINIMĄ

Informuojame žemės sklypo (-ų) (kadastru Nr. 4962/0004:52, 4962/0004:43 esančio (-ių) **Kaišiadorių r. sav., Nemaitonių sen., Vaitkūnų k. D.Š.** įgaliotus asmenis, ir kad **Nr. 4962/0004:154 G.B.** paveldėtojus kad Matininkas Edvin Žukovski (kvalifikacijos pažymėjimo Nr. 2M-M-2737) **2024-10-22 10:00 val.** vykdyt žemės sklypo (kadastru **Nr. 4962/0004:40**), esančio **Kaišiadorių r. sav., Nemaitonių sen., Vaitkūnų k.** ribų ženklinimo darbus. Prireikus išsamesnės informacijos, prašom kreiptis į UAB „Krianta“ adresu Kalvarijų g. 129-301, el. pašto edvin@krianta.lt arba telefonu 8 60429839, 85 2779655.

Zam. 2822

7.05 S. „Podróże do bajek”
7.15 Alchemik
7.30 Pożyteczni.pl
7.55 Górna półka smaku
8.20 Ukryte skarby
8.45 Rozmowy (nie)wygodne
9.35 S. „Sześć siostr”
10.30 Gra słów
10.55 Słownik polsko@polski
11.20 Alchemik
11.35 S. „Podróże do bajek”
11.45 Kultowe rozmowy
12.10 S. „Korona królów”
12.35 S. „Leśniczówka”
13.00 Info Wilno
13.05 Rozmowy w Mackiewiczówce
13.30 Polacy to wiedzą!
14.00 To jest grane
14.25 „O zwierzętach i ludziach” film dok.
15.25 „Sukces jest kobietą”
15.45 Jesteśmy stąd
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 S. „Tyci encyklopedia Bzyka”
17.15 Raport naukowy
17.40 S. „Tygrysy Europy”
18.35 Z Historią na Ty
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Z pamięci
19.40 S. „M jak miłość”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Komisarz Alex”
21.50 Kultowe rozmowy
22.15 Ukryte skarby
22.35 Rozmowy w Mackiewiczówce
23.05 S. „Paradoks”
23.55 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.25 Z Historią na Ty
00.45 S. „Tygrysy Europy”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
9.00 S. „Morderstwa na północy”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Doktor Martin”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 „Anthony Bourdain. Części nieznane”
13.45 Momenty „Festiwalu Piosenki 2024”.
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.25** S. „Raj dla kobiet”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 LRT słyszy.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Wieczorem z Audrium Giržad
22.30 Wiadomości rowerowe
23.00 S. „Incognito”
23.45 S. „Wikingowie”



6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Bądź moim słońcem”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Moja mała”
15.30 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Całuję. Rūta
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Rocketman” dramat
00.55 S. „Czarna lista”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Dziki świat świerku
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Legendy
8.30 Menora
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Jesteśmy Ukraińcami
12.00 S. dok. „Jak oni to zbudowali?”
12.45 Momenty „Festiwalu Piosenki 2024”.
12.55 Wizjonerzy
13.00 Notatki przyrodnika
13.30 Oto kino
14.00 Julesa Masseneta. Opera „Teresa”
15.20 Momenty „Festiwalu Piosenki 2024”.
15.35 S. „Doktor Martin”
16.20 S. „Serce kraju”
17.05 Euromaxx
17.20 Dzień dobry, Litwo
19.30 „Po powrocie z Nowego Jorku” film dok.
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 „Pamfir” dramat
23.15 Euromaxx
23.30 Notatki przyrodnika



6.00 TV pomoc
8.00 „Show dobre go wieczoru”
9.30 S. „Nie dla ciebie, Martyna”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Kobiety lekarze”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S. „Nie puszczaj mojej ręki”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.00 Świeże pomysły z LIDL
16.32 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 S. „Gliny”
21.00 S. „Nie dla ciebie, Martyna”
21.30 Wieczorne

wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 Świeże pomysły z LIDL
22.32 „Najpierwsz strzelaj, potem zwiedzaj” film fab.
00.50 S. „Prawo i porządek”



6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Policjant z przeszłości”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „MacGyver”
11.30 „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Zabójcza broń”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Wojny sąsiedzkie”
21.00 „Z podniesionym czołem 2” film fab.
22.55 „Tylko jeden” thriller

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Szlaki partyzanckie
8.00 S. „Znikające ślady”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Aleksandra”
11.00 S. „Stary”
12.30 Anatomia mieszkania
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Kim jesteś?”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda

18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Gry dla dorosłych dzieci”
21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”



5.30 S. „Komisarz Alex”
7.25 S. „Cobra 11”
8.30 „Gwiazdy lombardu”
9.00 „Zwiadowca przeszłości”
9.30 „Magazy nowe wojny”
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 „Brutto i Netto”
12.00 S. „Sługa narodu”
13.00 „Czynnik strachu”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Komisarz Alex”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Brutto i Netto”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00 „Mój piękny syn” dramat
23.20 S. „El Chapo”
00.20 S. „Smeris”



6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Kłamstwo za kłamstwem”
8.00 S. „Wróżka”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Specjaliści”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Obiecany”
16.00 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Wróżka”
17.30 S. „Ślepa”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Doktor House”

20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 „Nie zabijaj”
23.45 „Morderstwo francuskie”



05.50 S. „Klan”
06.20 S. „Dziedzictwo”
07.10 S. „Wichrowe wzgórze”
08.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
08.30 „Pełnia Wiary”
09.00 S. „Akacyjowa 38”
09.50 S. „Ranczo”
10.50 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
13.10 Agrobiznes
13.35 „To się opłaca”
13.55 „Nieposkromione Wielkie Jeziora”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
22.05 S. „Ojciec Mateusz”
23.05 „Sprawa dla reportera”
00.05 „Nic nie czuję” film dok.



07.10 „Muzyczne poranki”
07.55 „Tamte lata, tamte dni”
08.25 S. „Podróż z historią”
09.05 Portrety

09.35 „Którędy po sztukę”
10.00 S. „Przeprowadzki”
11.05 „Afrykańska królowa” film fab.
13.05 „Reżyserzy”
13.55 „Poczet świętów polskich”
14.45 „Chopin. Pragnienie miłości” dramat
16.55 „Ludzie za mgłą” film obycz.
18.35 S. „Przeprowadzki”
19.40 Którędy po sztukę
19.50 „Portrety”
20.15 „Rodzina Kemtopfów” film dok.
21.00 Hala odlotów
22.00 „Popiół i diament” dramat
23.55 S. „Matylda”



07.00 „Panorama”
07.35 „Słownik polsko@polski”
08.00 „Zasmakuj w Sienkiewicz”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „Kierunek Zachód”
12.30 S. „Barwy szczęścia”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „O mnie się nie martw”
15.05 „Studio w kontakcie”
15.50 „Nad Niemnem. Za wschodnią granicą”
16.05 S. „O dziwnym Smaku i niezwykłym Smogu”
16.30 „Program informacyjny”
17.00 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
17.30 S. „Barwy szczęścia”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Telexpress Extra”
19.15 „Zakochaj się w Polsce”
19.45 „Panorama”
20.10 „W obiektywie Polonii”

20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Pitbull”
23.15 „Polonia 24”



07.40 „Był taki dzień”
07.45 „Wojownicy czasu”
08.10 „Fake czy historia?”
09.00 S. „Stulecie Winnych”
09.45 S. „Kuchnia dwudziestolecia”
10.10 „Był taki dzień”
10.15 S. „Podróż z historią”
10.45 „Historia Polski” film dok.
11.35 „Był taki dzień”
11.38 S. „Encyklopedia II wojny światowej”
12.00 „Piotr Michałowski. Romantyk w sztuce, realista w życiu” film dok.
12.55 S. „Przypadek Polski. Polityka i idee”
13.15 S. „Alternatywy 4”
14.10 S. „Fotohistorie”
14.40 S. „Kroniki miasta”
15.30 S. „Polacy na ratunek Żydom”
15.45 S. „Kroniki Hitlera”
16.35 S. „Korona królów”
17.00 „Polskie 100 lat”
17.25 S. „Sensacje XX wieku”
18.15 „Ostatnia droga Edyty Stein”
19.10 S. „Flesz historii”
19.25 S. „Polska i świat z historią w tle”
19.35 S. „Ci cholerni Polacy. Lotnictwo polskie 1939-1945”
19.50 S. „Stulecie Winnych”
20.35 S. „Polska i świat z historią w tle”
21.10 „Zygmunt Wróblewski. Gorący tlen”
22.00 „Życie za życie. Maksymilian Kolbe”
00.00 S. „Sensacje XX wieku”



01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Sanktuarium polskie
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.25 Święty na każdy dzień
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Myśląc Ojczyznę
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Matusia siostra Matylda Getter
07.00 Audycja Generalna Ojca Świętego Franciszka z Watykanu
07.50 Muzyczne chwile
08.00 Po stronie prawdy
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.35 Słowo życia
09.40 Muzyczne chwile
09.55 Święty na każdy dzień
10.00 Na zdrowie
10.20 Opowieści Starego Testamentu
10.45 Rzeźbiarz Wielkiego Króla
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.25 Myśląc Ojczyznę
12.35 Przyroda i ludzie
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Wykłady z konferencji „W obronie państwa prawa”
13.50 Stanisław Kulon świadek Sybiru
14.20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”

14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile
15.35 Podhalański Ogień
16.00 Po stronie prawdy
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
17.35 Sól ziemi
18.05 Akademia prolife
18.15 Muzyczne chwile
18.30 Odpowiedzialni za Kościół
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Rozmowy niedokończone
20.00 Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Głos Polski
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Głos serca
23.45 Kościusko – Jeszcze Polska zatańczy



7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
11.00 Fani czterech kółek
12.00 Łowcy staroci
14.00 Gorączka złota
17.00 Łowcy staroci
17.30 Starożytne maszyny wojenne
19.00 Jak to jest zrobione?
19.30 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Łowcy staroci: renowacje
22.00 Łowcy staroci: renowacje
23.00 Zabójcze łowienie
00.00 Nagi instynkt przetrwania

6.45 Studio Wilno
7.05 Superkrowe ABC
7.30 Na wszelki wypadek
7.55 Okrasa łamie przepisy
8.20 Z Andrussem po Galicji
8.45 Polonia 24
9.20 Portrety wileńskie
9.35 S. „Sześć sióstr”
10.30 Gra słów
10.50 Słownik polsko@polski
11.20 Superkrowe ABC
11.50 Kultowe rozmowy
12.15 S. „Komisarz Alex”
13.00 Info Wilno
13.05 Imbir i Cytryna
13.25 Do śmiechu!
14.15 Z pamięci
14.10 Tajemnice początków Polski
15.15 Strona po stronie
15.25 Krypton
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 S. „Barwy szczęścia”
17.10 „Liczb na Wiktora”
17.20 Superkrowe ABC
17.45 S. „Na dobre i na złe”
18.35 Unia kulinarna
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Zapomniani, odzyskani
19.40 S. „Dom nad rozlewiskiem”
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 „Dezertery” komedia
22.30 Reportaż
22.45 Imbir i Cytryna
23.05 S. „Ojciec Mateusz”
23.45 Info Wilno
00.05 Studio Wilno
00.25 Unia kulinarna

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo

6.30, 7.00, 7.30, 8.00, 8.30 Wiadomości
9.00 S. „Morderstwa na północy”
9.50 S. „Krzyk o pomoc”
10.40 S. „Doktor Martin”
11.30 S. „Ostatni ślad Berlina”
12.15 Euromaxx
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 „Anthony Bourdain. Części nieznane”
13.45 Momenty „Festiwali Piosenki 2024”
14.00, 15.00, 16.00, Wiadomości
14.20, 15.15 Dzień dobry Litwo
16.25 S. „Raj dla kobiet”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Zaplanuj dzień X
20.00 Wiem, co wybieram. Debaty wyborcze do Sejmu Republiki Litewskiej
22.10 „Bitwa płci” dramat
00.10 „Planeta małp”
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Złoty umysł
22.45 „Miłość nie potrzebuje słów” komediodramat
00.15 „Kowboje i kosmici” film fantasy.



6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Bądź moim słońcem”
8.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.20 Panna chłopka
14.30 S. „Moja mała”
15.30 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
21.00 „Małe rzeczy” thriller
23.40 „Pacjent zero” dramat

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 LRT słyszy
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 „Wieczorem z Audrium Giržad”
8.30 Niedzielne przemyslenia
9.00 Dzień dobry, Litwa
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 „Po powrocie z Nowego Jorku”
13.05 „Litwin w sercu”
14.00 Kocham Litwę
15.35 S. „Doktor Martin”
16.20 S. „Serce kraju”
17.05 Euromaxx
17.20 Dzień dobry, Litwo
19.30 Otwarta kombinacja
20.00 Dzień Kultury
20.30 Panorama
21.00 Turniej koszykówki Eurologi. Olimpiakos – Zalgiris
23.15 Sportowe chwile z LRT
23.30 „O świecie X”



6.00 „TV pomoc”
8.00 S. „Gliny”
9.30 S. „Nie dla ciebie, Martyna”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Kobiece lekarz”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S. „Nie puszczaj mojej ręki”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 Świeże pomysły z LIDL
16.32 TV Pomoc
17.55 Talenty grillowania LIDL
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „Gulasz” film anim.
21.30 Wieczorne wiadomości TV3
22.20 TV3 sport
22.30 Świeże po-

mysły z LIDL
22.32 Wyścig telenoweli Red Bull
23.30 „Tak to się reraż robi” dramat



6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Policjant z przeszłości”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „MacGyver”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 Wrestling
21.00 „Ninja zabójca” thriller
22.55 „Z podniesionym czołem 2” film fab.

5.00 Nowy dzień
6.00 S. „Stary”
7.30 Akademia wsi
8.00 Godzina TV wolność
9.30 Życie w biznesie
10.00 Formuła zdrowia
10.30 Pyszne życie
11.00 Przewodnik po długowieczności
11.30 Nasze zwierzęta
12.30 Kod zdrowia
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Ela Shion. Złamane nadzieje”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Pół godziny z Valatką
17.00 S. „Niespodziewana sprawiedliwość”
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda
18.30 S. „Stary”
20.00 Reporter
20.20 S. „Gry dla dorosłych dzieci”
21.25 S. „Aleksandra”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Anatomia

mieszkania
23.30 Pół godziny z Valatką
00.00 Godzina TV wolność



6.00 S. „Komisarz Alex”
6.50 S. „Cobra 11”
9.00 „Przewodnik budowlany”
9.30 „Wojny magazynowe”
10.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
11.00 „Brutto i Netto”
12.00 S. „Sługa narodu”
13.00 „Czynnik strachu”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Komisarz Alex”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Brutto i Netto”
20.00 „Gliny”
21.00 „Udając gliniarzy” komedia
23.10 „Wyścig telenoweli Red Bull. Czy jesteście gotowi?”
23.20 „Bodyguard i żona zawodowca” film fab.



6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Kłamstwo za kłamstwem”
8.00 S. „Wróżka”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Ślub za miliony”
11.00 S. „Specjaliści”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Obiecany”
16.00 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Wróżka”
17.30 S. „Ślepa”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Doktor House”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 „Tajemnice Połamanego Lasu”

23.05 „Miejsce zbrodni”
01.00 „Nie zabijaj”



05.50 S. „Klan”
06.15 S. „Dziedzictwo”
07.05 S. „Wichrowe wzgórze”
08.00 Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze
08.30 „Agape Blisko Ciebie”
09.00 S. „Akacyjowa 38”
09.50 S. „Ranczo”
10.45 S. „Komisarz Alex”
11.45 S. „Ojciec Mateusz”
12.35 „Okrasa łamie przepisy”
13.10 „Agrobiznes”
13.35 Magazyn Rolniczy
13.55 „Nieposkromione Wielkie Jeziora”
15.00 S. „Wichrowe wzgórze”
15.55 „Jaka to melodia?”
16.35 „Gra słów. Krzyżówka”
17.05 S. „Dziedzictwo”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Jaka to melodia?”
18.55 S. „Klan”
19.25 „Reporterzy”
19.45 S. „Akacyjowa 38”
20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.30 S. „Korona królów. Jagiellonowie”
22.05 S. „Komisarz Alex”
23.05 S. „Minuta ciszy”
00.15 „Jak rozpętałem II wojnę światową” komedia



07.15 „Muzyczne poranki”
07.40 „Tamte lata, tamte dni”
08.15 S. „Podróż z historią”
08.55 „W poszukiwaniu dobrego filmu”

09.35 „Wydarzenie aktualne”
10.00 S. „Przewodzący”
11.05 „Ludzie za mgłą” film obycz.
12.50 „Rodzina Kemtopfów” film dok.
13.30 „Nad rzeką, której nie ma” film obycz.
15.10 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”
15.50 „Diabli mnie biorą” komedia
17.35 „W Polskę idziemy... czyli jubileusz Wiesława Gołasa”
18.40 „Porozmawiajmy o Gołasiu”
19.20 „Poczet świętów polskich”
20.00 „Reżyserzy”
21.00 „Klatka dla ptaków” film fab.
23.15 Hala odlotów
00.10 S. „Osiecka”



07.00 „Panorama”
07.35 „Zakochaj się w Polsce”
08.00 „Makłowicz w podróży”
08.30 „Pytanie na śniadanie”
12.10 „W obiektywie Polonii”
12.30 S. „Wszystko przed nami”
13.00 „Gość Poranka”
13.25 S. „M jak miłość”
15.05 „Polonia 24”
15.45 S. „Bajki naszych rodziców”
15.55 S. „Dziwne przygody Koziołka Matołka”
16.05 S. „Baśnie i bajki polskie”
16.30 „Program informacyjny”
16.55 „Szansa na sukces”
18.00 „Teleexpress”
18.20 „Gra słów. Krzyżówka”
18.50 „Teleexpress Extra”
19.15 „Stacja Innowacja”
19.30 „Całkiem niezła historia”
19.45 „Panorama”
20.10 „Ola Polonia”

20.30 „Program informacyjny 19.30”
20.55 „Pytanie dnia”
21.25 S. „Na dobre i na złe”
22.20 S. „Na sygnale”
23.10 S. „Czterdziestolatek”
00.10 „Panorama”



07.55 „Był taki dzień”
08.00 „Flesz historii”
08.15 „Ci cholerni Polacy”
08.30 „Spór o historię”
09.00 S. „Stulecie Winnych”
09.45 S. „Kuchnia dwudziestolecia”
10.10 S. „Podróż z historią”
10.35 „Historia Polski”
11.25 S. „Encyklopedia II wojny światowej”
11.55 „Draugen” film dok.
12.40 „Fake czy historia?”
13.30 S. „Alternatywy 4”
14.30 S. „Światło i szkło”
14.45 S. „Rozkwit bałkańskich miast”
15.35 „Bośnia i Hercegowina” film dok.
16.30 S. „Korona królów”
16.50 „Przerwana Misja” film dok.
17.40 S. „Sensacje XX wieku”
18.30 „Kazimierz Pułaski bohater dwóch narodów” film dok.
19.20 „A więc wojna”
19.25 S. „Wojownicy czasu”
19.50 S. „Stulecie Winnych”
20.35 „Flesz historii”
20.50 S. „Było, nie minęło”
21.15 „Tajemnice lodowców” film dok.
22.05 „Polacy na ratunek Żydom”
22.20 „Miasto dzieci” film dok.
23.00 S. „Śmieciarz”
00.20 „Szlakiem Lubelskich Sztetli”



01.00 Słowo życia
01.05 Świat w obrazach
01.10 Informacje dnia
01.30 Odpowiedzialni za Kościół
01.55 Poczet Wielkich Polaków
02.00 Anioł Pański
02.05 Ma się rozumieć
02.15 Rozmowy niedokończone
03.00 Msza Święta w intencji Ofiar katastrofy smoleńskiej i ojczyzny
04.00 Informacje dnia
04.20 Różaniec
04.50 Głos Polski
05.00 Apel Jasnogórski
05.20 Informacje dnia
05.40 Polski Punkt Widzenia
06.00 Z Zacisza na Syberię
06.30 Ze szkolnej ławki
07.40 Jan Paweł II Papież, który tworzył historię
08.55 Poczet Wielkich Polaków
09.00 Informacje dnia
09.15 Polski Punkt Widzenia
09.40 Słowo życia
09.45 W gotowości
10.10 Z wędką nad wodę w Polskę i Świat
10.35 Święty na każdy dzień
10.45 Jestem mamą
11.00 Informacje dnia
11.15 Rozmowy niedokończone
12.00 Artystyczna dusza
12.25 Głos Polski
12.35 Navigare
12.55 Necesse est
13.00 Anioł Pański
13.03 Informacje dnia
13.20 Akita 101 Łez
13.50 Święty na każdy dzień
13.55 Przerwany posiłek
14.30 Msza święta z Jasnej Góry
15.20 Muzyczne chwile

15.30 Drzwi do lasu
15.55 Słowo życia
16.00 Modlitwa w Godzinie Miłosierdzia Koronką do Bożego Miłosierdzia
16.20 Mocni w Wierze
16.50 Ma się rozumieć
17.00 Informacje dnia
17.10 Natura Obiektywnie
17.40 Prosto o gospodarce
18.00 Muzeum 303
18.30 Geopolityka
18.55 Poczet Wielkich Polaków
19.00 Anioł Pański
19.05 Informacje dnia
19.15 Westerplatte Młodych
20.00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu
20.30 Brat Franciszek
21.00 Informacje dnia
21.20 Różaniec
21.50 Myśląc Ojczyzna
22.00 Apel Jasnogórski
22.20 Informacje dnia
22.40 Polski Punkt Widzenia
23.00 Oddech Boga
23.50 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”
23.55 Człowiek przebaczenia i pojednania ks. Michał Rapacz



7.00 Fani czterech kółek
9.00 Jak to jest zrobione?
10.00 Łowcy klasyków
12.00 Łowcy staroci
13.00 Fani czterech kółek
17.00 Łowcy staroci
18.00 Fani czterech kółek
19.00 Jak to działa?
20.00 Łowcy staroci: renowacje
21.00 Łowcy krabów
23.00 Złodzieje samochodów
24.00 Nagi instynkt przetrwania

6.30 Info Wilno
6.45 Studio Wilno
7.05 Domisie
7.30 Rok w ogrodzie
8.05 Unia kulinarna
8.25 Podróż z historią
8.50 Tygiel
9.10 Notacje
9.25 Korona Gór Polski
9.50 Podróż Małej i Dużej
10.10 Domisie
10.35 S. „Janka”
11.05 „Kościeszko. Przewodnik bardzo współczesny” film dok.
12.00 S. „Plebanią”
12.50 W świątłach muzyki
13.15 Imbir i Cytryna
13.40 S. „Komisarz Alex”
14.20 Daje słowo Maciej Orłoś
15.10 Va Banque
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Z Historią na Ty
16.40 Polacy Światu
16.45 S. „Ojciec Mateusz”
17.30 Nowe spojrzenie
18.05 S. „Marszałek Piłsudski”
19.00 Info Wilno
19.15 Ewangelia Litewski
19.25 Strona po stronie
19.40 Tygiel
20.00 Polacy to wiedzą!
20.30 Program informacyjny
21.10 The Voice of Poland
22.15 S. „Dom nad rozlewiskiem”
00.00 To jest grane
00.25 Info Wilno
00.45 Kryminalna Wileńszczyzna

6.00 Hymn Republiki Litewskiej

6.02 Dzikie świat świerku
7.00 (Nie)emigranci
8.00 O świecie X
8.30 Sezon zdrowia
9.00, 9.35, Dzień dobry Litwo
9.30, 10.30, 11.30 Wiadomości
12.00 S. dok. „Zamarznęta planeta”
12.55 „Pawiany. Zasady drużyny” film dok.
13.45 S. „Agata Kristi”
15.15 Momenty „Festiwalu Piosenki 2024”.
15.30 Wiadomości
15.45 Koncert życzeń
17.30 Kuchnia Beaty
18.30 Wiadomości
19.00 Euromaxx
19.15 Złoty umysł
20.30 Panorama
21.00 Kocham Litwę
22.40 „Kronika” dramat
00.05 „Legalna blondynka” komedia



6.00 Filmy anim.
9.30 „Pies w rozmiarze XXL” komedia
11.25 „Zebra z klasą” komedia
13.35 „Skąd wiesz?” komedia
16.10 „Trzej muszkieterowie” film fab.
18.30 Wiadomości
19.30 Drugi dublet
22.00 „Dungeons & Dragons: Złodziejski honor” film fab.
00.40 „Czego pragną mężczyźni” komedia

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Sezon zdrowia
6.30 Kuchnia Beaty
7.25 Złoty umysł
8.30 „Notatki przyrodnika”
9.00 Kalendarz ogrodnika.
9.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
10.00 Co jest

lepsze, sąsiedzie?
10.30 Pogoń
11.00 Jesteśmy Ukraińcami
11.30 Nasza rosyjska ulica
12.00 Litwin w sercu
13.00 Zupa naukowa
13.30 „Odblaski”
14.00 Uwaga! Szukamy sztuki
14.30 O świecie X
15.00 Euromaxx
15.30 Sportowe chwile z LRT
15.45 Turniej piłki nożnej Ligi Narodów UEFA.
16.00 Litwa – Kosowo
18.00 Z okazji 65. rocznicy urodzin Vytautasa Šerėnasa
19.00 Legendy
20.00 Oto kino
20.30 Panorama
21.00 „Potwierdzone na kopia” dramat
22.45 S. „Śledztwa Lolity Lobosco”
00.35 Kocham Litwę



6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „Wezwijmy lekarza”
9.30 „W świecie zwierząt”
10.00 „Farma Vytara”
10.30 „Zrób sam”
11.00 „Przepis na dobry weekend”
11.30 „Wróby Kotryny”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S dok. „Specjalne doznania”
13.10 „The Karate Kid 2” dramat
15.35 Świeże pomysły z LIDL
15.37 „Kochany urwis 2” komedia
17.20 „Co po ilu?”
18.30 Wiadomości TV3
19.30 Gra „galvOK”
21.30 „Jestem żywy” komedia

00.00 „Druhny” dramat



6.00 „Osobowości narodowej pracy”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Wojny kupujących”
8.30 „Wojny sąsiedzkie”
9.00 „LEGO Masters”
10.00 S. dok. „Wyprawy ze Stevem Bakshalem”
11.05 S. dok. „Warsztaty naprawczy”
12.10 „Kuchenne koszmary”
13.15 „Realna mistyka”
14.25 „Walka ekstrasesensów”
16.30 Mistrzostwa LKL „7betLietka-belis” „Rytas”
19.00 Mistrzostwa LKL „Neptūnas”
„Wolves Twinsbet”
21.15 „Angielska robota” film fab.
23.45 Wrestling

5.00 S. dok. „Morderstwo od pierwszego wejrzenia”
6.00 S. „Kim jesteś?”
8.00 W cieniu mężczyźni
8.30 „Szlaki partyzanckie”
9.00 „Litwa świata”
10.00 Pyszne życie
10.30 „Kod zdrowia”
11.00 Czyste miasta
11.30 Anatomia mieszkania
12.00 S. „Otwarty cel”
14.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
16.00 Wiadomości
16.30 Muzea litewskie
17.00 Pierwszy raz
17.30 Życie w biznesie
18.00 Wiadomości
18.30 „Bushido ring”
19.00 S. „Morder-

stwo od pierwszego wejrzenia”
20.00 Wiadomości
20.30 S. „Stary”
22.30 Wiadomości
23.30 S. „Otwarty cel”



6.25 „Piekielna droga”
7.20 „Podróż do domu”
8.25 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Przewodnik budowlany”
10.00 „Jestem rajdowcą”
10.30 „Gazas dugnas”
11.00 „Wyścig życia”
11.30 S. dok. „Kosmos. Odyseja przestrzeni i czasu”
12.30 Rzucamy monetą
14.00 „Przetwarzanie”
15.00 S. dok. „Wezwane łamanej czaszki”
16.00 „Magazynowe wojny”
18.00 „Licytacje”
19.00 „Beara Gryllsa. Dzikie wyzwania dla gwiazd”
20.00 „Przetwarzanie na Alasce”
21.00 TV3 wiadomości
22.00 „Snajper. Biały kruke” dramat
00.45 „Ryzyko zawodowe” thriller



6.10 „Prosta kuchnia Mary”
6.40 „Łapacz snów”
8.00 S. „Specjaliści”
10.00 „Ślub za miliony”
11.00 „Kocham swój Ogród”
12.00 „Gotujemy z Jamiem Oliverem”
13.00 „Stanleya Tucciego. Poszukiwanie Włoch”
13.55 „Maryja ułatwia sprawę”
14.45 „Zamienimy się żonami”

15.45 „Złoty chłopak” dramat

17.45 S. „Yargi”

18.45 S. „Powrót Molphara”

19.45 S. „Zabójcze tropiki”

21.00 S. „Sommerdah. Pierwszy kontakt”

22.55 S. „Tajemnice Brokenwood”

01.00 „Ojciec chrzestny” dramat



06.30 S. „Dzie-dzictwo”

07.20 „Balans bieli”

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Matki Bożej na Jasnej Górze”

08.40 „Rok w ogrodzie”

09.05 „Rok w ogrodzie Extra”

09.20 „Pełnosprawni”

09.50 „Park Narodowy New Forest” film dok.

10.50 S. „Ranczo”

11.50 S. „Komisarz Alex”

12.45 S. „Ojciec Mateusz”

13.45 „Urodzony pod złą gwiazdą” film fab.

15.25 „Okrasa łamie przepisy”

15.55 „Rolnik szuka żony”

17.00 S. „Dzie-dzictwo”

17.45 „Przed ekranem”

18.00 „Teleexpress”

18.35 S. „Kawa z kardamonem”

19.40 „Jaka to melodia?”

20.30 „Program informacyjny 19.30”

21.00 „Rozmowa z kard. Kazimierzem Nyczem z okazji XXIV Dnia Papieskiego”

21.25 Piłka nożna Liga Narodów 2024

00.15 „Legend” dramat



07.05 „Ponette” dramat

08.50 „Wydarzenie aktualne”

09.15 „Legenda Rocka”

10.20 „Tamte lata, tamte dni”

10.55 S. „Zmiennicy”

12.10 Koncert

13.20 „Projektując przyszłość” film dok.

14.20 „Mary Quant. Królowa brytyjskiej mody” film dok.

16.00 W poszukiwaniu dobrego filmu

16.40 „Cafe pod Minogą” komedia

18.25 Wydarzenie aktualne

18.55 „Powrót Różowej Pantery” komedia

21.00 „Samuraj i kowboje” western

23.05 Koncert

00.30 „Klatka dla ptaków” film fab.



07.00 „Panorama”

07.40 S. „M jak miłość”

08.30 „Pytanie na śniadanie”

13.00 S. „Szatan z siódmej klasy”

13.55 „Jak to się mówi, czyli Kasia u Bralczyka”

14.30 S. „Na dobre i na złe”

15.30 „Z gwiazdą przez świat”

16.25 „Okrasa łamie przepisy”

17.00 „Kulturalni PL”

18.00 „Teleexpress”

18.20 S. „M jak miłość”

19.10 „Szansa na sukces”

20.10 „Laskowik & Malicki”

20.30 „Program informacyjny 19.30”

21.00 „Rozmowa z kard. Kazimie-

rzem Nyczem z okazji XXIV Dnia Papieskiego”

21.25 S. „Ranczo”

23.10 Koncert

00.10 „Teleexpress Weekend”



08.25 „Był taki dzień”

08.30 S. „Korona królów”

08.50 „Zanim stąd odejdę, proszę was...”

09.25 „Flesz historii”

09.40 S. „Było, nie minęło”

10.00 S. „Do przerwy 0:1”

10.55 „Bośnia i Hercegowina Kra-sowe południe”

11.45 S. „Legenda Europy”

12.35 S. „Kroniki miasta”

13.30 „Nieposkromione Wielkie Jeziora”

14.20 S. „Wojownicy czasu”

14.50 „Listy z barykady”

15.15 „Kolebka Solidarności”

15.20 „ABC miłości” komedia

16.40 S. „Sensacje XX wieku”

17.25 „Polskie Parki Narodowe”

17.50 S. „Historia kuchni polskiej”

18.30 „Jak zbudowano nową Warszawę?”

19.00 S. „Polskie drogi”

20.15 „Fake czy historia?”

21.05 S. „Ziemia obiecana”

22.00 S. „Mistrz i Małgorzata”

23.35 „Historia najbogatszego Polaka”

00.20 S. „Erynie”



00.30 Regał

01.00 Słowo życia

01:05 Świat w obrazach

01:10 Informacje dnia

01:30 Geopolityka

01:55 Poczet Wielkich Polaków

02:00 Anioł Pański

02:05 Ma się rozumieć

02:15 Westerplatte Młodych

02:55 Święty na każdy dzień

03:00 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu

03:30 Brat Franciszek

04:00 Informacje dnia

04:20 Różaniec

04:50 Myśląc Ojczyzna

05:00 Apel Jasnogórski

05:20 Informacje dnia

05:40 Polski Punkt Widzenia

06:00 Natura Obiektywnie

06:20 Nędzarz i madame

08:25 Sól ziemi

08:55 Poczet Wielkich Polaków

09:00 Informacje dnia

09:15 Westerplatte Młodych

10:00 Telewizyjny Uniwersytet Biblijny

11:00 Informacje dnia

11:15 Retrospekcja

11:20 Muzyczne chwile

11:35 Słowo życia

11:40 Polski Punkt Widzenia

12:00 Kropelka radości

13:00 Anioł Pański

13:03 Informacje dnia

13:20 Warto zauważyć... w mijającym tygodniu

13:50 Natura Obiektywnie

14:20 Ocalić od zapomnienia

14:30 Msza święta z Jasnej Góry

15:20 Muzyczne chwile

15:30 Przegląd

Katolickiego Tygodnika „Niedziela”

15:35 Słowo życia

15:40 Święty na każdy dzień

15:45 Jak wygrać małżeństwo?

16:00 Polskie dziedzictwo

16:30 Wierzę w Boga

16:50 Myśląc Historia

17:00 Informacje dnia

17:10 Historia PL

18:00 Polonia

18:30 Przełamując bariery

18:55 Poczet Wielkich Polaków

19:00 Anioł Pański

19:05 Informacje dnia

19:15 Rozmowy niedokończone

20:25 Święty na każdy dzień

20:30 Manna z Nieba

20:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci

21:00 Informacje dnia

21:20 Różaniec

21:50 Myśląc Ojczyzna

22:00 Apel Jasnogórski

22:20 Informacje dnia

22:40 Polski Punkt Widzenia

23:00 Warto być ojcem

23:15 Granica



7.00 Jak to jest zrobione?

9.00 Fani czterech kółek

10.00 Łowcy staroci

14.00 Łowcy staroci: renowacje

16.00 Kontrola graniczna

18.00 Łowienie krabów

19.00 Zapomniane i upuszczone

21.00 Złota gorączka

23.00 Łowcy staroci

00.00 Ocalić dom



6.30 Info Wilno
6.45 Zaginionie? Ocalone?
7.05 Detektyw Literka
7.20 Baśnie i bajki polskie
7.35 Mieszkańca piękniej
8.00 Wilno na Dzień dobry
9.00 Imbir i Cytryna
9.25 Kulturalni PL
10.15 Ewangelia Litewski
10.30 Transmisja Mszy Świętej
12.00 Świadectwo
12.15 Detektyw Literka
12.30 S. „Tajemnica Sagali”
12.55 Krypton – Elektronika drukowana
13.15 Raport naukowy
13.40 Jesteśmy stąd
13.45 S. „Plebani”
14.30 Korona Gór Polski
14.55 Podróże Małej i Dużej
15.20 Czas na przebój
15.30 Nowe spojrzenie
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 Wileński koncert życzeń
16.45 S. „1920. Wojna i miłość”
17.35 Szansa na sukces
18.25 „Kobiety w drodze”
18.55 Reportaż TVP Wilno
19.10 S. „Chichot losu”
19.50 Jesteśmy stąd
20.00 Przegląd tygodnia
20.30 Program informacyjny
21.00 Przegląd tygodnia
22.00 Hasztagi tygodnia
22.45 The Voice of Poland
01.50 Program informacyjny



6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Oto kino
6.30 Litwin w sercu
7.30 Dzień Kultury
8.00 Świąteczne myśli
8.30 Życie na wsi jest dobre
9.00 Kalendarz ogrodnika
9.30 Notatki przyrodnika
10.00 Encyklopedia Gustawa
10.30 Dzieci tysiąclecia Litwy.
11.30 Tutaj teraz?! Program publicystyczny dla dzieci
12.00 „Tajemne życie sów” film dok.
12.55 S. dok. „Planeta Ziemia II”
13.55 S. „Dążyć”
15.30 Wiadomości
15.45 Detektywi historii
16.45 Dajmy czadu!
18.00 Tydzień z „Wiadomości Rowerowe”
18.30 Wiadomości
19.00 „Okno na władzę”
19.30 Tydzień
20.30 Panorama
21.00 „Specjalny pokaz. Wyniki pierwszej tury wyborów do Sejmu Republiki Litewskiej”
01.00 „Planeta mała” film fantasy



6.00 Filmy anim.
9.30 „Corgi, psiak Królowej” film anim.
11.15 „The Famous Five 3” film fab.
13.10 „Totalna magia” komedia
15.25 „Przywódca – zwirowana kampania prezydencka” komedia
17.20 Teleloto TV gra
18.30 Wiadomości
19.30 „Głos Litwy”
22.00 Decyzja Litwy. Wybory do Sejmu LR 2024
01.00 „Ciche miejsce” thriller



6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Filmy anim.
9.00 Odblaski
9.30 Drogi
10.00 7 dni Kowna
10.30 Wiara i życie.
11.00 Spójrz głębiej
11.30 Menora
12.00 Myśli dnia
12.30 Św. Msza z Wilna Św. Biskup Stanisław i św. Bazyliki Archikatedralne Władysława
13.45 „Baśnie Brata Grimm”
14.45 S. anim. „Bluey”
15.00 Koszykówka. Inteligentny sposób Mistrzostwa MLKL.
17.00 S. dok. „Niezwyciężony”
17.30 Otwarta kombinacja
18.00 Koncert
20.30 Panorama
21.00 „Wielki Amerykański Taniec” spektakl
22.35 Koncert
23.30 S. „Dążyć”
01.00 „Kronika” dramat



6.00 Seriale anim.
8.00 S. anim. „Simpsonowie”
9.00 „La Maistas. Wezwanie”
10.00 „Świat według kobiet”
11.00 „Zagroda marzeń”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 „Dziki psy”
13.10 „Miasto cienia” film fab.
15.00 Świeże pomysły z LIDL
15.02 „Czarownica 2” film fab.
17.20 „Maroonland”
18.30 TV3 wiadomości
19.30 „X Faktor”
22.00 Wybory do Sejmu 2024
00.00 „Fresh” thriller



6.00 „Osobowości narodowej pracy”
7.00 „Realna mistyka”
8.00 „Ważona przez naturę”
8.30 „Róg tura”
9.00 „LEGO Masters”
10.00 „Wojny kupujących”
10.30 S. dok. „Warsztat naprawczy”
11.35 „Kuchenne koszmary”
12.40 „Realna mistyka”
13.50 „Walka ekstrasensów”
16.30 Mistrzostwa LKL „M BasketDelamode” „Uniclub Bet Juventus”
19.00 Mistrzostwa LKL „Šiauliai – Casino Admiral” „Nevėžis–Optibet”
21.15 S. „Invasie”
23.05 S. „The Grand Tour”
00.25 „Angielska robota” thriller



5.00 S. dok. „Morderstwo od pierwszego wejrzenia”
6.00 S. „Kim jesteś?”
8.00 Rolnik Jurgis
8.30 Akademia wsi
9.00 Pyszne życie
9.30 Muzea litewskie
10.00 Przewodnik po długowieczności
10.30 Jestem wnioskodawcą
11.00 Kod zdrowia
12.00 S. „Otwarty cel”
14.00 S. „Agenci sprawiedliwości”
16.00 Wiadomości
16.30 24/7
17.30 Pół godziny z Valatką
18.00 Wiadomości
18.30 W świecie koszykówki
19.00 S. „Morderstwo od pierwszego wejrzenia”
20.00 Wiadomości
20.30 S. „Stary”

22.30 Wiadomości
23.30 S. „Otwarty cel”
01.20 S. „Agenci sprawiedliwości”



6.20 „Piekielna droga”
7.20 „Silniki miasta grzechu”
8.25 „Inny świat. Brazylia”
9.30 „Na jednym końcu haczyk”
10.00 „Zwiadowca przesłodzi”
10.30 „Egązas dugnas”
11.00 „Wyścig życia”
11.30 S. dok. „Kosmos. Odyseja przestrzeni i czasu”
12.30 Rzucamy monetą
14.00 „Przetwarzanie”
15.00 S. dok. „Wezwanie złamanej czaszki”
16.00 „Gwiazdy lombardu”
18.00 „Licytacje”
19.00 „Beara Gryllsa. Dzikie wyzwanie dla gwiazd”
20.00 „Przetwarzanie na Alasce”
21.00 TV3 wiadomości
22.00 „Umysł przestępcy” film fab.
00.00 „Udający gliniarzy” komedia



6.10 „Prosta kuchnia Mary”
6.40 „Łapacz snów”
8.00 S. „Specjaliści”
10.00 „Ślub za miliony”
11.00 „Rolnik szuka żony”
12.30 „Gotujemy z Jamiem Oliverem”
13.30 Pozdrowienia
15.45 „Złoty chłopak” dramat
17.45 S. „Yargi”
18.45 S. „Powrót Molphara”
19.45 S. „Zabójcze tropiki”
21.00 „Rozdroże. Sprawa zamknięta”

23.25 „Plan zapasowy” komedia



05.40 S. „Dziedzictwo”

06.30 „Sprawa dla reportera”

07.20 „Słownik polsko@polski”

07.55 „Słowo na niedzielę”

08.00 „Transmisja Mszy Świętej z Sanktuarium Bożego Miłosierdzia w Łagiewnikach”

09.00 „Tydzień”

09.30 „ZdroWY Plan”

09.55 „Polskie Parki Narodowe”

10.30 Msza Święta z Sanktuarium św. Jana Pawła II w Łagiewnikach

12.00 S. „Komisarz Alex”

12.55 „Między ziemią a niebem”

13.00 „Anioł Pański”

13.15 „Między ziemią a niebem”

13.45 „Akademia Życia”

14.05 „Zielona Planeta”

15.05 „145 lat historii. Nowe otwarcie Teatru”

15.40 „Jak rozpętałem II wojnę światową” komedia

17.05 S. „Dziedzictwo”

18.00 „Teleexpress”

18.30 Koncert

19.40 „Jaka to melodia?”

20.30 „Program informacyjny 19.30”

21.20 S. „Gra z Cieniem”

22.20 „Rolnik szuka żony”

23.25 „Moje wielkie greckie wesele 2” komedia



07.20 „Nasza generacja”

08.05 „Rozmowy (nie)wygodne”

09.00 „Liturgia i

nabożeństwa 2024”

10.05 „Projektując przyszłość” film dok.

11.05 „Od ucha do ucha” filmy anim

11.40 S. „Rawhide”

12.45 „Poczet świrów polskich”

13.25 „Wakacje Mikołajka” komedia

15.15 „Loie Fuller. Obsesja światła” film dok.

16.20 S. „Zmiennicy”

17.35 „Dobry tytuł”

18.15 „Niedziela z...”

21.00 „Pan życia i śmierci” dramat

23.10 „Pavarotti”

01.15 „Cykl” film anim.



07.00 „Panorama”

07.40 S. „M jak miłość”

08.30 „Okrasa łamie przepisy”

09.05 „U kresu drogi” dramat

10.25 „Słowo na niedzielę”

10.30 Msza Święta z Sanktuarium św. Jana Pawła II w Łagiewnikach

12.05 Dialog życia zapisane w listach

12.55 „Między ziemią a niebem”

13.00 „Anioł Pański”

13.15 „Między ziemią a niebem”

13.55 „Pan Wołodyjowski”

17.00 Koncert

18.00 „Teleexpress”

18.20 S. „M jak miłość”

19.10 „Jak nas widzą”

19.40 „Daje słowo Maciej Orłoś”

20.30 „Program informacyjny 19.30”

21.20 S. „Stulecie Winnych”

22.15 „Z gwiazdą przez świat”

23.10 Koncert

00.20 „Zbrodnia Lorda Artura Saville’a” film TVP



07.55 „Był taki dzień”

08.00 S. „Korona królów”

08.25 S. „Wojownicy czasu”

08.50 „Polska z bocznej drogi”

09.00 Film dokumentalny

10.00 S. „Do przerwy 0:1”

10.50 „Niezwyciężone historie Biało Czerwonych”

11.10 S. „Historia kuchni polskiej”

11.50 „Joanna Gryzik. Śląski Kopciuszek”

12.15 „Syreni śpiew”

12.35 S. „Najmniejsze kraje Europy Monako”

13.30 S. „Legendy Europy”

14.20 „Kraksa”

14.40 S. „Wojownicy czasu”

15.05 „Horror w Wesołych Bagniskach”

16.25 „Nie będąc jestem. Krzysztof Kamil Baczyński”

17.15 S. „Fake czy historia?”

18.05 „Tajemnice lodowców”

19.00 S. „Polskie drogi”

20.15 S. „Nieznane twarze historii”

20.50 „Porwanie z młodu”

21.25 „Rondele wielka zagadka sprzed 7000 lat”

22.15 „Girl Guide” komedia

23.45 S. „Było, nie minęło”



00.00 Odpowiedzialni za Kościół

00.30 Sokolnik

01.00 Słowo życia

01.05 Świat w obrazach

01.10 Informacje dnia

01.30 Przegląd bariery

01.55 Poczet Wielkich Polaków

02.00 Anioł Pański

02.05 Święty na

każdy dzień

02.15 Rozmowy niedokończone

03.20 Muzyczne chwile

03.30 Manna z Nieba

03.45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci

04.00 Informacje dnia

04.20 Różaniec

04.50 Myśląc Ojczyzna

05.00 Apel Jasnogórski

05.20 Polski Punkt Widzenia

05.40 Odpowiedzialni za Kościół

06.05 Maria Okońska – kobieta, która miała w sobie ogień

07.00 Jestem mamą

07.15 Mocni w Wierze

07.40 Muzyczne chwile

07.50 Regał

08.15 Burza w Okręgu Krakowskim

08.45 Ocalić od zapomnienia

08.55 Poczet Wielkich Polaków

09.00 Słowo życia

09.05 Polski Punkt Widzenia

09.25 Święty na każdy dzień

09.30 Z Parlamentu Europejskiego

10.00 Prymas Stefan Wyszyński

10.10 Spotkanie z Magdaleną Buczek

10.15 Manna z Nieba

10.30 Msza święta z Jasnej Góry

11.35 Przegląd Katolickiego Tygodnika „Niedziela”

11.40 Woda i las źródło życia na ziemi

12.00 Głos serca

12.45 Muzyczne chwile

13.00 Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem

13.15 Papież Polak do Rodaków

13.35 Sumienie Hioba rzecz o

ks. Bolestawie Stefańskim

14.45 Jej misja trwa

15.00 Oddech Boga

15.50 Muzyczne chwile

16.00 Wieś to też Polska

17.00 Informacje dnia

17.10 Koncert życzeń

17.45 W kółce płomienia

18.30 Sól ziemi

18.55 Poczet Wielkich Polaków

19.00 Anioł Pański

19.05 Informacje dnia

19.15 Rozmowy niedokończone

20.25 Święty na każdy dzień

20.30 Moja katolicka rodzina

21.00 Informacje dnia

21.20 Różaniec

21.50 Myśląc Ojczyzna

22.00 Apel Jasnogórski

22.20 Informacje dnia

22.40 Retrospekcja

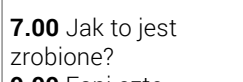
22.45 Stan

22.55 Święty na każdy dzień

23.00 Polskie dziedzictwo

23.30 Muzyczne chwile

23.45 Jak wygrać małżeństwo?



7.00 Jak to jest zrobione?

9.00 Fani czterech kółek

15.00 Łowcy staroci: renowacje

17.00 Wielki konkurs antyczny

19.00 Łowcy staroci: renowacje

21.00 Łowcy niekrabów

22.00 W epicentrum burzy

23.00 Kamera policyjna

6.50 Świadcęstwo
7.05 „Wyprawa profesora Gąbki” film anim.
7.10 Stacyjkowo
7.25 Jesteśmy stąd
7.30 Dorwać wirusa
7.55 Makłowicz w podróży
8.20 Tańcząca ze światem
8.45 Przegląd tygodnia
9.15 Nowe spojrzenie
9.35 S. „Sześć siostr”
10.35 Gra słów
10.55 Moda na język polski
11.20 „Wyprawa profesora Gąbki” film anim.
11.30 Detektyw Literka
11.45 Strona po stronie
11.55 Świadcęstwo
12.10 S. „Dom nad rozlewiskiem”
13.00 Info Wilno
13.05 Tygiel
13.20 Kulturalni PL
14.20 „Bruno Schulz” film dok.
15.15 Notacje
15.25 Polacy to wiedzą!
15.50 Info Wilno
16.00 Koronka do Miłosierdzia Bożego
16.20 S. „Klan”
16.45 Barwy szczęścia
17.10 „Wyprawa profesora Gąbki” film anim.
17.20 Detektyw Literka
17.30 Stacyjkowo
17.45 S. „Ratownicy”
18.25 Jesteśmy stąd
18.30 Wileński koncert życzeń
19.00 Info Wilno
19.15 Studio Wilno
19.35 Klub u re-daktorów
20.30 Program informacyjny
20.55 Pytanie dnia
21.05 S. „Leśniczówka”
21.50 Kultowe rozmowy
22.15 Tańcząca ze światem
22.40 Tygiel
23.00 S. „Wojenne dziewczyny”
23.45 Info Wilno
00.00 Studio Wilno
00.15 Wileński koncert życzeń
00.45 S. „Ratownicy”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.02 Dzień dobry Litwo
6.30, **7.00**, **7.30**, **8.00**, **8.30** Wiadomości
8.00 Specjalny pokaz. Wyniki pierwszej tury wyborów do Sejmu Republiki Litewskiej
12.30 Kto i dlaczego?
13.00 S. dok. „Anthony Bourdain. Części nieznane”
13.45 Momenty „Festiwalu Piosenki 2024”.
14.00, **15.00**, **16.00**, **16.25** S. „Raj dla kobiet”
17.10 S. „Dziedzictwo”
18.00 Kto i dlaczego?
18.30 Ważna godzina
19.30 Historie rzeczy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 LRT forum
22.30 Wiadomości rowerowe
23.00 S. „Negocjator”
23.50 S. „Wikingowie”



6.00 Filmy anim.
6.30 S. anim. „Tom i Jerry Show”
7.00 S. „Bądź moim słońcem”
8.00 S. „Słodko razem”
9.00 S. „Walker, strażnik Teksasu”
10.00 S. „Krwawe kwiaty”
12.00 Wiadomości
13.20 Pani chłopka
14.30 S. „Moja mała”
15.30 S. „Kakao”
16.00 Kto tu jest?
16.30 Dobry wieczór, Litwo
18.30 Wiadomości
19.30 KK2
20.00 Od...do...
21.00 S. „Poważne sprawy”
21.30 Wiadomości
22.30 „Mob Land” thriller
00.45 S. „Czarna lista”

6.00 Hymn Republiki Litewskiej
6.05 Zaplanuj dzień X
6.30 Spójrz głębiej
7.00 Kto i dlaczego?
7.30 Tydzień
8.30 7 dni w Kownie
9.00 Dzień dobry, Litwo
11.30 Żyj tak czysto, jak to możliwe
12.00 Legendy
13.00 Zupa naukowa
13.30 Dzień Kultury
14.00 Koncert życzeń
15.35 S. „Anthony Bourdain. Części nieznane”
16.20 S. „Serce kraju”
17.05 Euromaxx
17.20 Dzień do-bry, Litwo
19.30 S. dok. „Jak oni to zbudowali?”
20.15 „Japonia Tematy wideo”
20.25 Wizjonerzy
20.30 Panorama
21.00 Temat dnia
21.30 Festiwal jazzowy „Birsztany 2024”
22.15 Kwartet Kęstutisa Vaiginisa
23.00 Dzień Kultury
23.30 Zupa naukowa



6.00 TV pomoc
8.00 „Farma Vytara”
8.30 „Maroonland”
9.30 S. „Nie dla ciebie, Martyna”
10.00 S. „W wirze miłości”
11.00 S. „Kobiecy lekarz”
12.00 Świeże pomysły z LIDL
12.02 S. „Nie puszczaј mojej ręki”
14.00 S. „Kopalnie pasji”
15.00 S. anim. „Simpsonowie”
16.00 TV3 wiadomości
16.30 Świeże pomysły z LIDL
16.32 TV Pomoc
18.30 TV3 wiadomości
19.30 TV3 debaty
21.00 S. „Nie dla ciebie, Martyna”
21.30 Wieczorne

wiadomości TV3

22.20 TV3 sport
22.30 Świeże pomysły z LIDL
22.32 „Zabójcze polowanie” dramat
00.45 S. „Prawo i porządek”



6.00 „Zasady mojej kuchni”
7.20 S. „Agenci Sprawiedliwości”
8.30 S. „Policjant z przeszłości”
9.30 S. „C.O.D.E.”
10.30 S. „MacGyver”
11.30 S. „CSI. Miami”
12.30 S. „Świeża krew”
13.30 „Zasady mojej kuchni”
15.00 S. „Pod pokładem”
16.00 S. „C.O.D.E.”
17.00 S. „MacGyver”
18.00 S. „CSI. Miami”
19.00 S. „Śmiertelna broń”
20.00 „Wojny kupujących”
20.30 „Wojny sąsiedzkie”
21.00 „System” thriller
23.50 S. „The Grand Tour”



5.00 Jestem wnioskodawcą
5.30 Przewodnik po długowieczności
6.00 Rolnik Jurgis
6.30 24/7
7.30 W świecie koszykówki
8.00 S. „Otwarty cel”
9.00 S. „Realna mistyka”
10.00 S. „Aleksandra”
11.00 S. „Stary”
12.30 Czyste miasta
13.00 Nowy dzień
14.00 S. „Historia jednego przestępstwa”
15.00 S. „Kim jesteś?”
16.00 Reporter
16.20 Sport. Pogoda
16.30 Litwa na żywo
17.00 Życie w biznesie
17.30 Pierwszy raz
18.00 Reporter
18.20 Sport. Pogoda

18.30 Godzina TV wolność
20.00 Reporter
20.18 Sport. Pogoda
20.20 S. „Ela Shion. Dezorientacja”
22.30 Reporter
22.50 Sport. Pogoda
23.00 Litwa na żywo
23.30 S. „Historia jednego przestępstwa”



5.40 S. „Komisarz Alex”
7.30 S. „Cobra 11”
8.30 „Autopilot”
9.00 „Gazas dugnas”
9.30 „Wyścig życia”
10.00 „Kosmos. Odyseja przestrzeni i czasu”
11.00 „Brutto i Netto”
12.00 S. „Sługa narodu”
13.00 „Czynnik strachu”
14.00 S. „Cobra 11”
15.00 S. „Chicago Fire”
16.00 S. „Komisarz Alex”
18.00 S. „Simpsonowie”
19.00 „Brutto i Netto”
20.00 „Najzabawniejsze filmiki Ameryki”
21.00 „Dreamland” dramat
23.05 „Piła 3” film fab.



6.00 S. „Niewinni”
7.00 S. „Kłamstwo za kłamstwem”
8.00 S. „Wróżka”
8.30 S. „Ślepa”
9.00 S. „Zakazany owoc”
10.00 S. „Major Crimes”
11.00 S. „Specjaliści”
12.00 S. „Zabójcze umysły”
13.00 S. „Prawo i porządek”
14.00 S. „Partnerki”
15.00 S. „Anupamaa”
15.30 S. „Obiecany”
16.00 S. „Bądź ze mną”
17.00 S. „Wróżka”
17.30 S. „Ślepa”
18.00 S. „Specjalista”
19.00 S. „Doktor House”
20.00 S. „Prawo i porządek”
21.00 „Morderstwo nad jeziorem”

22.55 „Rozdroża.

Nowy wyjazd”

01.20 S. „Praktykantka”



05.50 S. „Klan”

06.20 S. „Dziedzictwo”

07.10 S. „Wichro-
we wzgórze”08.00 „Transmisja
Mszy Świętej z Sank-
tuarium Matki Bożej
na Jasnej Górze”

08.30 „Studio Raban”

09.00 S. „Akacyjowa 38”

09.50 S. „Ranczo”

10.45 S. „Komi-
sarz Alex”11.45 S. „Ojciec
Mateusz”12.35 S. „Korona
królów. Jagiellonowie”

13.10 „Agrobiznes”

13.35 „Maga-
zyn Rolniczy”

13.55 „Zielona Planeta”

15.00 S. „Wichro-
we wzgórze”15.55 „Jaka to
melodia?”16.35 „Gra słów.
Krzyżówka”

17.05 S. „Dziedzictwo”

18.00 „Teleexpress”

18.20 „Jaka to
melodia?”

18.55 S. „Klan”

19.25 „Reporterzy”

19.45 S. „Akacyjowa 38”

20.30 „Program

informacyjny 19.30”

20.55 „Pytanie dnia”

21.30 „ADHD i inne

cudowne zjawiska

wykład nieprzewi-
dywalny” spektakl23.00 „Postscrip-
tum. Deprawator”23.15 „Kokaino-
wy raj” film dok.07.10 „Muzycz-
ne poranki”07.45 „Tamte
lata, tamte dni”08.15 „Mieszcza-
nie żywiec”08.50 „Podró-
że z historią”

09.25 „Od ucha do

ucha” filmy anim.

10.00 S. „Rawhide”

11.05 „W Polskę
idziemy... czyli jubileusz
Wiesława Gołasa”12.10 „Porozma-
wiajmy o Gołasiu”

12.55 Dokument.pl

14.00 „Elmyr de Hory
największy fałszerz XX

ego wieku” film dok.

15.15 Informa-
cje kulturalne15.40 „Powrót Różowej
Pantery” komedia17.40 S. „Najważ-
niejszy dzień życia”

18.50 „Hala odlotów”

19.50 „Portrety”

21.00 „Zimna

wojna” dramat

22.40 Koncert

23.35 „Pan życia i

śmierci” dramat



07.00 „Panorama”

07.35 „Ubierz się

na czarno”

08.00 „Na tropie przy-
praw. Pikantnie i słodko”

08.30 „Pytanie

na śniadanie”

12.10 „Ola Polonia”

12.30 S. „Barwy

szczęścia”

13.00 „Gość Poranka”

13.25 S. „Stule-
cie Winnych”

14.20 „Kiedyś to było...”

14.55 „Polacy Światu”

15.05 „Kulturalni PL”

16.05 „Cześć, czy

mogę Cię zjeść?”

16.15 „Ale talent”

16.30 „Program

informacyjny”

17.00 S. „Korona

królów. Jagiellonowie”

17.30 S. „Barwy

szczęścia”

18.00 „Teleexpress”

18.20 „Gra słów.
Krzyżówka”18.50 „Te-
leexpress Extra”

19.15 „Słownik

polsko@polski”

19.45 „Panorama”

20.00 „Polacy Światu”

20.10 „Nad Niemnem.
Za wschodnią granicą”

20.30 „Program

informacyjny 19.30”

20.55 „Pytanie dnia”

21.25 „Trójkąt Ber-
mudzki” film kryminalny23.10 „Magazyn
Ekspresu Reporterów”

07.35 „Był taki dzień”

07.40 „Fake czy

historia?”

08.30 „Przypadek

Polski. Polityka i idee”

08.50 „Szlakiem miejsc

niezwykłych Krzeszów”

09.00 S. „Stule-
cie Winnych”

09.40 „Kuchnia

dwudziestolecia”

10.05 S. „Podró-
że z historią”

10.35 „Historia Polski”

11.25 S. „Encyklopedia

II wojny światowej”

11.50 S. „Nieposkro-
mione Wielkie Jeziora”

12.45 „Spór o historię”

13.20 S. „Alternatywy 4”

14.20 „Fotohistorie”

14.45 „Wielki

bieg” dramat

16.25 „Światło i

szkło Wielichowo”

16.40 S. „Koro-
na królów”17.05 „Sensa-
cje XX wieku”

17.50 „Polska i świat

z historią w tle KEN”

18.05 „Tajemnice

astronomii Kopernika”

18.55 „Polska i

świat z historią w

tle Elbing Elbląg”

19.10 „Portrety

Wojenne Zdzisław

Pacak Kuźmiski”

19.35 „Flesz historii”

19.50 S. „Stule-
cie Winnych”

20.35 „Historia

jednej fotografii”

21.05 „Historia w

postaciach zapisana

Molier bez maski”

22.05 „Historia

jednej fotografii”

22.35 „Piosenką przez

historię Mury” teledysk

22.45 „Malowanie i

śpiewanie. Jan Kanty

Pawluśkiewicz”

23.35 „Szlakiem

miejsc niezwykłych”



00:00 Jak my to

wizyjmy z dale-

ka widać lepiej

00:30 Tam, gdzie

Bóg płacze

01:00 Słowo życia

01:05 Świat w

obrazach

01:10 Informacje dnia

01:30 Sól ziemi

01:55 Poczet Wiel-

kich Polaków

02:00 Msza świę-

ta z Jasnej Góry

03:00 Anioł Pański

z Ojcem Świętym

Franciszkiem

03:15 Rozmowy

niedokończone

04:20 Różaniec

04:50 Myśląc Ojczyzna

05:00 Apel Jasnogórski

05:20 Informacje dnia

05:40 Tam, gdzie

Bóg płacze

06:10 Sanktu-

aria polskie

06:30 Odpowie-

dzialni za Kościół

07:00 Ze szkol-

nej ławki

08:10 Pastuszek

08:55 Poczet Wiel-

kich Polaków

09:00 Informacje dnia

09:15 Wieś to

też Polska

10:15 Słowo życia

10:20 Izba Pa-

mięci Pułkownika

Kuklińskiego

10:30 Moja kato-

licka rodzina

10:55 Święty na

każdy dzień

11:00 Informacje dnia

11:15 Rozmowy

niedokończone

12:20 Stan Bezpie-

czeństwa Państwa

12:30 Warto

być ojcem

12:45 Muzycz-

ne chwile

13:00 Anioł Pański

13:03 Informacje dnia

13:20 Ulmowie.

Świadectwo spra-

wiedliwych

13:50 Republika

Pawłowska

14:20 Słowo życia

14:30 Msza świę-

ta z Jasnej Góry

15:20 Muzyczne chwile

15:30 Sybiraczka

16:00 Lasy bagienne

16:50 Ma się rozumieć

17:00 Informacje dnia

17:10 Sanktu-

aria polskie

17:30 Porady Me-

dyczne Bonifratrów

18:00 Świadkowie

18:30 XX Rajd Katyński

18:55 Poczet Wiel-

kich Polaków

19:00 Anioł Pański

19:05 Informacje dnia

19:15 Rozmowy

niedokończone

20:25 Święty na

każdy dzień

20:30 Poznaje-

my Polskę

20:45 Modlitwa

z telefonicznym

udziałem dzieci

21:00 Informacje dnia

21:20 Różaniec

21:50 Myśląc Ojczyzna

22:00 Apel Jasnogórski

22:20 Informacje dnia

22:40 Polski

Punkt Widzenia

23:00 Z wędką nad

wodę w Polskę i Świat

23:30 Filmowe

Życiorysy PL



7.00 Fani czte-

rech kółek

9.00 Jak wyglą-

dają sprawy?

10.00 Skarby z szopy

11.00 Fani czte-

rech kółek

12.00 Łowcy staroci

13.00 Fani czte-

rech kółek

14.00 Kopalnie złota

17.30 Skarby z szopy

18.00 Fani czte-

rech kółek

19.00 Jak to działa?

19.30 Jak to jest

zrobione?

20.00 Łowcy sta-

roci: renowacje

21.00 Nagi instynkt

przetrwania

22.00 Przeżyć

na trawie

00.00 Nagi instynkt

przetrwania

W polskich lasach – rezerwacje na grzyby?



Sezon na grzyby w pełni. Miłośnicy leśnych zbiorów prześcigają się w zbieraniu grzybów. W Puszczy Białej w woj. mazowieckim można się nawet natknąć na zaskakującą wiadomość ukrytą wśród mchu. Przy najbardziej okazałych borowikach, podgrzybkach czy kaniach pojawiają się kartki z rezerwacją na grzyby. „Nie zbierać” — czytamy na jednej z nich. Czy grzyby w lesie można rezerwować? To pytanie pojawia się za każdym razem, kiedy pojawiają się kartki z odręcznym napisem sugerującym zarezerwowanie konkretnych okazów. Lasy Państwowe wyjaśniają, że nie prowadzą rezerwacji na grzyby.
Fot. Freepik.com

Pracownik muzeum wyrzucił dzieło sztuki

Holenderskie muzeum LAM musiało wyjąć dzieło sztuki ze śmietnika. Znalazło się tam po tym, jak jeden z pracowników muzeum uznał, że ekspozycja składająca się z dwóch pustych puszek po piwie to po prostu śmieci.

Praca francuskiego artysty Alexandre'a Laveta zatytułowana „All The Good Times We Spent Together” przedstawia dwie wgniecione puszki po piwie. Muzeum wystawiło dzieło w jednej z wind, tak żeby wyglądało jakby puszki zostały porzucone przez pracowników budowlanych. Po dokładnym przyjrzeniu się można dostrzec, że puszki zostały ręcznie pomalowane farbami akrylowymi. Jednak technik windy uznał, że dzieło sztuki to po prostu śmieci, które pozostawili po sobie leniwi goście muzeum. Mężczyzna chcąc posprzątać, zabrał eksponat i wyrzucił do kosza. Kiedy kurator zauważył brak dzieła, pracownicy otrzymali polecenie jego odnalezienia. Znalezione je w jednym z worków na śmieci.

Lizbona okrzyknięta kulinarną perełką Europy



Słynne babeczki pasteis de nata, kandyzowane sardynki, suszony dorsz — to tylko niektóre smakołyki, z jakich słynie stolica Portugalii. Nic dziwnego, że to właśnie Lizbona wygrała plebiscyt „World Culinary Awards” i została okrzyknięta kulinarną perełką Europy. „To ogromny zaszczyt widzieć, że tożsamość i tradycje Lizbony zostały nagrodzone po raz pierwszy w tym sektorze. Ta nagroda docenia jakość, która wyróżnia kuchnię Lizbony i stanowi gratyfikację dla wszystkich profesjonalistów, którzy ją podtrzymują” — powiedział burmistrz miasta, Carlos Moedas.
Fot. Freepik.com

Fotomigawka



■ Każde piękno czasem potrzebuje odświeżenia | Fot. Janina Jarosz